

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคิดค่าตอบเป็นร้อยละ และ หามัชฌิม - เลขคณิต เพื่อหาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นโดยใช้สูตร $\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$ และนำความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เสนอเป็นตารางและความเรียง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 206 ชุด ไปยังบัณฑิตศึกษาศาสตร์ หลักสูตรภาคปรกติ และ บัณฑิตศึกษาศาสตร์หลักสูตรภายนอก ที่ได้เลือกเรียนสังคมศึกษา เป็นวิชาเอก และส่งไปยังอาจารย์ใหญ่ตามโรงเรียนต่างๆที่บัณฑิตศึกษาศาสตร์ปฏิบัติ งานอยู่ ใ้ได้รับแบบสอบถามคืนมาไม่ครบ และในแบบสอบถามบางข้อ มีผู้ตอบแบบสอบถาม บางคนไม่ตอบ แต่บางข้อซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ถามความคิดเห็น มีผู้ตอบมากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม	แบบสอบถาม		คิดเป็นร้อยละ
	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	
บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	35	30	85.71
บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	143	108	75.52
อาจารย์ใหญ่	28	28	100.00
รวม	206	166	80.58

จากตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนจากบัณฑิต หลักสูตรภาคปรกติ จำนวนร้อยละ 85.71 บัณฑิตหลักสูตรภายนอกร้อยละ 75.52 และ จากอาจารย์ใหญ่ได้รับคืนครบ

แบบสอบถามที่ส่งออกไปตามบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ และ บัณฑิตหลักสูตรภายนอก มีลักษณะแตกต่างกันเล็กน้อย เนื่องจากหลักสูตรของบัณฑิตทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านปริมาณรายวิชา และ จำนวนหมวดวิชา แบบสอบถามแบ่งออกดังนี้ ภาคที่ 1 ภาคเกี่ยวกับบุคคล ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัวของบัณฑิต เช่น ข้อมูลในการศึกษา ข้อมูลในการประกอบอาชีพ ภาคที่ 2 ภาคความคิดเห็นของบัณฑิตในเรื่องการเรียนการสอนใน คณะศึกษาศาสตร์ ภาคที่ 3 ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน ภาคที่ 4 ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชาเอก-โท(สังคมศึกษา) ภาคที่ 5 ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชาการศึกษา ส่วนบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ มีแบบสอบถามเพิ่มเติมอีก 3 ภาค คือ ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชาเลือก ภาคกิจกรรมการฝึกสอน และ ภาคกิจกรรมเสริมหลักสูตร ส่วนแบบสอบถามของอาจารย์ใหญ่ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ภาค คือ ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาการของ บัณฑิตศึกษาศาสตร์ ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีสอนของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเป็นครูของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ และ ภาคมนุษยสัมพันธ์ของบัณฑิตศึกษาศาสตร์

ภาคที่ 1 ภาคเกี่ยวกับบุคคลของบัณฑิตศึกษาศาสตร์

บัณฑิตศึกษาศาสตร์ทั้งหลักสูตรภาคปรกติ และ หลักสูตรภายนอก ที่เลือกเรียน วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก เขาศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี และสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว ตั้งแต่ปีการศึกษา 2514 ถึง ปีการศึกษา 2517 ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 138 คน มีจำนวนแสดงในตารางต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนบัณฑิตศึกษาศาสตรที่เข้าศึกษาและสำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

ปีการศึกษา	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ		บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	เข้าศึกษา	สำเร็จการศึกษา	เข้าศึกษา	สำเร็จการศึกษา
2511	3	-	-	-
2512	10	-	-	-
2513	17	-	66	-
2514	-	3	42	-
2515	-	10	-	60
2516	-	15	-	40
2517	-	2	-	8
รวม	30	30	108	108

จากตารางที่ 2 แสดงว่า บัณฑิตศึกษาศาสตรหลักสูตรภาคปรกติที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน เริ่มเข้าศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2511 ถึง 2514 และเริ่มสำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2514 ถึง ภาคต้นของปีการศึกษา 2517 ส่วนบัณฑิตหลักสูตรภายนอกเริ่มเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2513 - 2514 และสำเร็จในปีการศึกษา 2515 ถึงต้นปีการศึกษา 2517 ในแต่ละหลักสูตรมีผู้สำเร็จการศึกษาลาชากว่าที่กำหนดไม่ถึง 10 คน

หลังจากที่สำเร็จการศึกษาแล้ว บัณฑิตศึกษาศาสตรได้ออกไปประกอบอาชีพ
 ในส่วนภูมิภาคต่างๆ บางก็ประกอบอาชีพอื่น บัณฑิตศึกษาศาสตรที่ประกอบอาชีพทางการ
 สอน ส่วนใหญ่สอนสังคมศึกษา แต่มีบางส่วนที่สอนวิชาในหมวดอื่น ดังแสดงในตาราง
 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3 จำนวนบัณฑิตศึกษาศาสตรที่ประกอบอาชีพในส่วนภูมิภาคต่างๆ

บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ				บัณฑิตหลักสูตรภายนอก			
อาชีพที่ประกอบ		ภูมิภาคที่ประกอบอาชีพ		อาชีพที่ประกอบ		ภูมิภาคที่ประกอบอาชีพ	
ประเภทของงาน	จำนวน	จังหวัด	จำนวน	ประเภทของงาน	จำนวน	จังหวัด	จำนวน
สอนสังคมศึกษา	24	ภาคกลาง		สอนสังคมศึกษา	93	ภาคใต้	
		กรุงเทพ	5	สอนวิชาอื่น	9	ปัตตานี	69
สอนวิชาอื่น	-	ภาคเหนือ		ประกอบอาชีพอื่น	6	ยะลา	20
ประกอบอาชีพอื่น	6	นครสวรรค์	1			นราธิวาส	7
		สุโขทัย	1	สงขลา	7		
		สิงห์บุรี	1	ตรัง	4		
		ภาคตะวันออก		ภาคกลาง			
		ฉะเชิงเทรา	1	สุพรรณ	1		
		ภาคตะวันออก					
		เนียงเหนือ					
		อุดร	1				
		ภาคใต้					
		สงขลา	6				
		ปัตตานี	5				
		ยะลา	2				
		ตรัง	2				
		ระนอง	1				
		อื่นๆ	4				

ตารางที่ 3 แสดงว่า บัณฑิตศึกษาศาสตรส่วนใหญ่ จำนวน 126 คน ประกอบอาชีพ
ทางการสอน ในจำนวนนี้สอนสังคมศึกษา 107 คน นอกนั้นประกอบอาชีพอื่น บัณฑิตส่วนใหญ่
ทำงานในต่างจังหวัด มีเพียง 5 คนเท่านั้นที่สอนในกรุงเทพฯ โดยเฉพาะบัณฑิตหลักสูตรภายนอก
เกือบทั้งหมดทำงานในจังหวัดต่างๆทางภาคใต้

บัณฑิตศึกษาศาสตรทั้งสองกลุ่ม ใ้ทำการสอนในระดับชั้นแตกต่างกัน ดังจะ
เห็นในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 จำนวนบัณฑิตศึกษาศาสตรที่ทำการสอนในระดับชั้นต่างๆ

ระดับชั้นที่สอน	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ		บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน(คน)	รอยละ	จำนวน(คน)	รอยละ
ประถมศึกษาตอนต้น	-	-	6	5.88
ประถมศึกษาตอนปลาย	-	-	41	40.18
มัธยมศึกษาตอนต้น	16	66.72	40	39.20
มัธยมศึกษาตอนปลาย	8	33.36	15	74.70
รวม	24		102	

ตารางที่ 4 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ ที่ประกอบอาชีพทางการสอน
สอนในระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด และ ส่วนใหญ่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนบัณฑิต
หลักสูตรภายนอก ทำการสอนทุกระดับชั้น และ ที่ทำการสอนมากที่สุด คือ ระดับประถม
ศึกษาตอนปลาย รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ในด้านการสอนวิชาต่างๆในหมวดสังคมศึกษา จากข้อมูลแสดงว่า บัณฑิตศึกษาศาสตร์ไม่ได้สอนเพียงวิชาหนึ่งวิชาใดในหมวดวิชาสังคมศึกษา ส่วนใหญ่สอนตั้งแต่สองวิชาขึ้นไป ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 รายวิชาในหมวดวิชาสังคมศึกษาที่บัณฑิตศึกษาศาสตร์ทำการสอน

รายวิชาในหมวดสังคมศึกษาที่สอน	บัณฑิตศึกษาศาสตร์			
	หลักสูตรภาคปรกติ		หลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หน้าที่พลเมือง และ ศิลปกรรม	0	0.00	10	9.80
หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม และ ประวัติศาสตร์ไทย	5	20.85	15	14.70
หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม และ ประวัติศาสตร์สากล	7	29.19	0	0.00
หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม ภูมิศาสตร์ และ ประวัติศาสตร์	3	12.51	13	12.74
ภูมิศาสตร์กายภาพ และ ภูมิศาสตร์ภูมิภาค	9	29.53	20	19.16
ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ไทย และ ประวัติศาสตร์สากล	0	0.00	14	13.72
ประวัติศาสตร์ไทย และ ประวัติศาสตร์สากล	0	0.00	21	20.58
รวม	24		93	

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติก้อยละ 29.53 สอนวิชาภูมิศาสตร์-กายภาพ และ ภูมิศาสตร์ภูมิภาค ในขณะที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกสอนวิชานี้เพียงร้อยละ 19.16 บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติร้อยละ 20.85 สอน หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม และ ประวัติศาสตร์ไทย ในขณะที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกเพียงร้อยละ 14.70 สอน ส่วนกลุ่มวิชาหน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม ภูมิศาสตร์ และ ประวัติศาสตร์ บัณฑิตทั้งสองหลักสูตรจำนวนใกล้เคียงกันทำการสอน คือ บัณฑิตภาคปรกติก้อยละ 12.51 บัณฑิตหลักสูตรภายนอกร้อยละ 12.74

นอกจากนี้ยังมีวิชาที่บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติไม่ทำการสอนเลย ซึ่งได้แก่ หน้าที่พลเมือง

ศึกษารวม และ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ไทย ประวัติศาสตร์สากล และ ประวัติศาสตร์ไทย
ประวัติศาสตร์สากล แต่มีบัณฑิตหลักสูตรภายนอกสอนอยู่ร้อยละ 9.80 ร้อยละ 13.72 และ
ร้อยละ 20.58 ตามลำดับ ในทางตรงกันข้าม มีวิชาอยู่กลุ่มหนึ่งคือ หน้าที่พลเมือง
ศึกษารวม และ ประวัติศาสตร์สากล ที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกไม่ทำการสอนเลย บัณฑิตภาค
ปรกติ จำนวนร้อยละ 29.19 สอน

นอกจากการสอนสังคมศึกษาแล้ว บัณฑิตศึกษาศาสตร์บางส่วนได้ทำการสอน
ในสาขาวิชาอื่น ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 วิชาต่างๆที่บัณฑิตศึกษาศาสตร์สอน

บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ		บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
วิชาที่สอน	จำนวน	วิชาที่สอน	จำนวน
สังคมศึกษา	24	สังคมศึกษา	93
ภาษาอังกฤษ	0	ภาษาอังกฤษ	4
ภาษาไทย	0	ภาษาไทย	2
คณิตศาสตร์	0	คณิตศาสตร์	1
ศิลปศึกษา ศิลปปฏิบัติ	0	ศิลปศึกษา ศิลปปฏิบัติ	1
พลศึกษา	0	พลศึกษา	1
รวม	24		102

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติสอนสังคมศึกษาทั้งหมด ไม่มีสอนวิชา
อื่นเลย แต่มีบัณฑิตหลักสูตรภายนอกมีสอนวิชาอื่นจำนวน 9 คน วิชาที่สอนมากที่สุดคือ
ภาษาอังกฤษ รองลงมาได้แก่ภาษาไทย นอกนั้นทำการสอนวิชาอื่นอีกจำนวนเล็กน้อย
ได้แก่ คณิตศาสตร์ ศิลปศึกษา ศิลปปฏิบัติ และ พลศึกษา

ภาคที่ 2 ทัศนคติความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนการสอนในคณะศึกษาศาสตร์

บัณฑิตศึกษาศาสตร์ทั้งหลักสูตรภาคปฏิบัติ และ หลักสูตรภายนอก จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 71.29 แสดงความคิดเห็นว่า ความรู้และทักษะที่ทางคณะจัดไว้ในหลักสูตร มีความพอเพียงกับความต้องการของบัณฑิตแล้ว แต่ยังมีบัณฑิตอีกจำนวน 51 คน คิดเป็น ร้อยละ 47.22 แสดงความคิดเห็นว่า ความรู้และทักษะต่างๆที่คณะจัดไว้ในหลักสูตร ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ และ ได้แสดงความต้องการในการเพิ่มพูนความรู้ และ ทักษะ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ความรู้ ทักษะ และ ความช่วยเหลือที่บัณฑิตศึกษาศาสตร์ต้องการให้คณะเพิ่มพูน

ความรู้ ทักษะ และ ความช่วยเหลือที่ต้องการ	บัณฑิตศึกษาศาสตร์				รวม
	หลักสูตรภาคปฏิบัติ		หลักสูตรภายนอก		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ
ต้องการให้เพิ่มพูนความรู้ทางคานเนื่อวิชาทุกสาขา	17	56.66	8	7.40	18.11
ต้องการให้เพิ่มพูนความรู้เฉพาะหมวดวิชาการการศึกษา	6	20.00	11	10.18	12.31
ต้องการให้ใช้เทคนิคการสอนแบบใหม่	0	0.00	6	5.55	4.34
ต้องการฝึกทักษะการใช้ความคิดการคนควาและการวิจัย	15	50.00	15	13.88	21.73
ต้องการฝึกทักษะการใช้อุปกรณ์การสอน	2	6.66	10	9.25	8.69
ต้องการฝึกทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	0	0.00	8	7.40	5.79
ต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการในรูปวารสาร	5	16.66	35	32.40	28.98
ต้องการความช่วยเหลือด้านกานระแนวเพื่อศึกษาต่อ	8	26.66	20	18.51	20.28
ต้องการความช่วยเหลือด้านกานรียมอุปกรณ์การสอน	2	6.66	4	3.70	4.34

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ความต้องการของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ทั้ง 2 กลุ่มรวมกัน กลุ่มใหญ่ที่สุดคือ ร้อยละ 28.98 โคน ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการในรูปแบบวารสาร ความช่วยเหลืออื่นยังเป็นความต้องการเฉพาะของบัณฑิตหลักสูตรภายนอกกลุ่มใหญ่ที่สุด คือจำนวนร้อยละ 32.40 กลุ่มรองลงมาคือ ร้อยละ 21.73 ต้องการฝึกทักษะในด้านการใช้ความคิด การค้นคว้า และ การวิจัย กลุ่มที่สามคือร้อยละ 20.28 ต้องการการแนะแนวเพื่อศึกษาต่อ ความต้องการและความช่วยเหลือนอกจากนี้ บัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตรรวมกันแสดงความเห็นอย่างละไม่ถึงร้อยละ 20.00

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของบัณฑิตหลักสูตรภาคปฐกติ และ หลักสูตรภายนอก จะพบว่ามีข้อแตกต่างกันคือ บัณฑิตหลักสูตรภาคปฐกติร้อยละ 56.66 ต้องการเพิ่มพูนความรู้ในค่านเนื้อหาวิชาทุกสาขา ในขณะที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกต้องการเพียงร้อยละ 7.40 บัณฑิตหลักสูตรภาคปฐกติกักรองลงมาคือร้อยละ 50.00 ต้องการฝึกทักษะการใช้ความคิด การค้นคว้า และ การวิจัย ในขณะที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกต้องการเพียงร้อยละ 13.88 บัณฑิตหลักสูตรภาคปฐกติจำนวนรองลงมาคือร้อยละ 26.66 ต้องการความช่วยเหลือในด้านการแนะแนวเพื่อศึกษาต่อ และ บัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวนร้อยละ 18.51 ที่ต้องการ มีบัณฑิตหลักสูตรภาคปฐกติจำนวนร้อยละ 20.00 ต้องการเพิ่มพูนความรู้เฉพาะหมวดวิชาการศึกษา ในขณะที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกร้อยละ 10.18 เท่านั้นที่ต้องการ ส่วนบัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 32.40 ต้องการความช่วยเหลือทางด้านวิชาการในรูปแบบวารสาร ในขณะที่บัณฑิตหลักสูตรภาคปฐกติเพียงร้อยละ 16.66 เท่านั้นที่ต้องการ

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของบัณฑิตศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับหลักสูตรมีส่วนช่วยในการสอน

หลักสูตรกับผลสำเร็จในการสอน	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฎักิ		บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรมีส่วนช่วยใ้ประสบผลสำเร็จในการสอน	30	100.00	102	93.84
หลักสูตรไม่มีส่วนช่วยใ้ประสบผลสำเร็จในการสอน	0	0.00	6	5.52
รวม	30		108	

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่าบัณฑิตศึกษาศาสตร์หลักสูตรภาคปฎักิทุกคน มีความเห็นว่า หลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีส่วนช่วย ใ้ประสบผลสำเร็จในการสอน ซึ่งความเห็นนี้ตรงกับความเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภายนอก ร้อยละ 93.84 แต่มีบัณฑิตหลักสูตรภายนอกบางส่วน คือ ร้อยละ 5.52 เห็นว่า หลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ยังไม่ช่วยใ้ประสบผลสำเร็จในการสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ทั้งสองหลักสูตรเกี่ยวกับคุณสมบัติของ
 อาจารย์สังคัมศึกษาในระดับอุดมศึกษา ลักษณะของคำสอน วิธีการสอน ตลอดจนวิธีการ
 วัดผล แสดงไว้ในตารางที่ 9, 10, 11 และ 12

ตารางที่ 9 คุณสมบัติของอาจารย์สังคัมศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่บัณฑิตศึกษาศาสตร์
 ชอบมากที่สุด

ที่	คุณสมบัติของอาจารย์สังคัมศึกษา	บัณฑิตศึกษาศาสตร์				รวม	
		หลักสูตรภาคปรกติ		หลักสูตรภายนอก		จำนวน	ร้อยละ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1	มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	18	60.00	18	16.66	36	26.00
2	มีวิธีการสอนที่ดีและทันสมัย	5	16.66	48	44.43	53	38.40
3	มีความสนใจในการสอน	4	13.33	13	12.04	17	12.32
4	มีบุคลิกภาพดี	1	3.33	14	12.96	15	10.85
5	มีคุณวุฒิสูง	2	6.66	8	7.41	10	7.25
6	มีความเที่ยงตรงในการวัดผล	0	0.00	7	6.48	7	5.07
	รวม	30		108			

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่าบัณฑิตศึกษาศาสตร์กลุ่มใหญ่ที่สุดคือร้อยละ 38.40
 ชอบอาจารย์ที่มีวิธีการสอนที่ดีและทันสมัย จำนวนรองลงมาคือร้อยละ 26.00 ชอบอาจารย์
 ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน และ ร้อยละ 12.32 ชอบอาจารย์ที่สนใจในการสอน

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของบัณฑิตภาคปรกติและหลักสูตรภายนอก จะพบว่า
 มีข้อแตกต่างกันคือ บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติก้อยละ 60.00 ชอบอาจารย์ที่มีความรู้ในเนื้อหา
 วิชาที่สอน ในขณะที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกชอบเพียงร้อยละ 16.66 บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ
 จำนวนรองลงมาคือร้อยละ 16.66 ชอบอาจารย์ที่มีวิธีการสอนที่ดีและทันสมัย ในขณะที่
 บัณฑิตหลักสูตรภายนอก ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดของบัณฑิตหลักสูตรนี้ ชอบถึงร้อยละ 44.43
 มีบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติร้อยละ 13.33 ชอบอาจารย์ที่สนใจในการสอน ในขณะเดียวกัน
 บัณฑิตหลักสูตรภายนอกมีจำนวนใกล้เคียงกันคือร้อยละ 12.04 ที่ชอบ

ตารางที่ 10 ค่าสอนของอาจารย์ที่บัณฑิตศึกษาศาสตร์ทองกร

ที่	คำสอนของอาจารย์	บัณฑิตศึกษาศาสตร์				รวม	
		หลักสูตรภาคปฏิบัติ		หลักสูตรภายนอก			
		จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
1	จัดพิมพ์เป็นตำราอย่างสมบูรณ์	21	70.00	28	25.92	49	35.50
2	ให้รายชื่อหนังสือเพื่อคนควา	3	10.00	43	39.81	46	33.33
3	จัดพิมพ์เป็นเอกสารประกอบการสอน	5	16.66	30	27.77	35	25.26
4	จดตามที่อาจารย์บรรยาย	1	3.33	7	6.48	8	5.79
	รวม	30		108		138	

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่า บัณฑิตศึกษาศาสตร์กลุ่มใหญ่ที่สุดคือรอยละ 35.50 ทองกรคำสอนประเภทที่จัดพิมพ์เป็นตำราอย่างสมบูรณ์ ในข้อนี้บัณฑิตศึกษาศาสตร์หลักสูตรภาคปฏิบัติจำนวนรอยละ 70.00 มีความต้องการเช่นเดียวกับบัณฑิตหลักสูตรภายนอกซึ่งมีจำนวนรอยละ 25.92 ที่ต้องการ บัณฑิตศึกษาศาสตร์กลุ่มรองลงมาจำนวนรอยละ 33.33 ต้องการรายชื่อหนังสือเพื่อคนควา ในข้อนี้ บัณฑิตทั้งสองหลักสูตรมีความต้องการแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติที่ทองกรมีจำนวนเพียงรอยละ 10.00 ในขณะที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกมีความต้องการถึงรอยละ 39.81 นอกจากนั้นบัณฑิตศึกษาศาสตร์ทั้งสองหลักสูตร จำนวนรอยละ 25.26 ทองกรให้จัดพิมพ์เป็นเอกสารประกอบการสอน ซึ่งเป็นความต้องการของบัณฑิตภาคปฏิบัติจำนวนรอยละ 16.66 และ ของบัณฑิตหลักสูตรภายนอก จำนวนรอยละ 27.77 ส่วนแบบให้จดตามคำบรรยายนั้นมีบัณฑิตแต่ละหลักสูตรจำนวนไม่ถึงรอยละ 10.00 ที่แสดงความต้องการ

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของบัณฑิตศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับวิธีสอนของ
อาจารย์ที่บัณฑิตชอบมากที่สุด

ที่	วิธีสอนของอาจารย์	บัณฑิตศึกษาศาสตร์				รวม	
		หลักสูตรภาคปฏิบัติ		หลักสูตรภายนอก			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	การสอนแบบหน่วย	17	56.66	45	41.66	62	44.92
2	การสอนแบบให้คนควาควยตนเอง	6	20.00	31	28.70	37	26.82
3	การสอนแบบให้มีการรายงาน	7	23.33	17	15.74	24	17.39
4	การสอนแบบบรรยาย	-	-	15	13.88	15	10.86
	รวม	30		108		138	

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่า บัณฑิตศึกษาศาสตร์กลุ่มใหญ่ที่สุดคือ ร้อยละ 44.92 ชอบวิธีการสอนแบบหน่วย กลุ่มรองลงมาคือร้อยละ 26.82 ชอบการสอนแบบให้มีการควาควยตนเอง ซึ่งถ้าจะเปรียบเทียบความเห็นของบัณฑิตหลักสูตรนักศึกษภาคปฏิบัติและหลักสูตรนักศึกษภายนอก จะเห็นว่า บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ จำนวนร้อยละ 56.66 ชอบการสอนแบบหน่วย ส่วนบัณฑิตหลักสูตรภายนอกคือร้อยละ 41.66 ที่มีความเห็นตรงกันดังกล่าว ส่วนในขอการสอนแบบให้คนควาควยตัวเอง บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติเพียงร้อยละ 20.00 ที่ชอบและบัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวน ร้อยละ 28.70 ต้องการการสอนแบบให้คนควาควยตัวเอง บัณฑิตศึกษาศาสตร์ทั้งสองกลุ่ม จำนวนร้อยละ 17.39 ชอบวิธีการแบบให้มีการรายงาน ซึ่งในจำนวนนี้ บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติเห็นควาร้อยละ 23.33 และ บัณฑิตหลักสูตรภายนอกเห็นควาร้อยละ 15.74 วิธีการสอนแบบบรรยายเป็นความต้องการของเฉพาะบัณฑิตกลุ่มน้อยที่สุดของหลักสูตรภายนอกเท่านั้น

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ เกี่ยวกับการวัดผล

อาจารย์

วิธีการวัดผล	บัณฑิตศึกษาศาสตร์				รวม	
	หลักสูตรภาคปฏิบัติ		หลักสูตรภายนอก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 วัดผลทุกครั้งที่สอน	17	56.66	40	37.03	57	41.30
2 วัดผลเฉพาะปลายภาค	2	6.67	20	18.51	22	15.94
3 ไรขอทดสอบแบบอิตันย	6	20.00	30	27.77	36	26.09
4 ไรขอทดสอบแบบปรนัย	5	16.67	18	16.66	23	16.67

จากตารางที่ 12 แสดงว่าบัณฑิตศึกษาศาสตร์กลุ่มใหญ่ที่สุดคือร้อยละ 41.30 ต้องการให้มีการวัดผลทุกครั้งที่สอนจบ กลุ่มรองลงมาคือร้อยละ 15.94 ต้องการให้วัดผลเฉพาะปลายภาค เกี่ยวกับลักษณะของขอทดสอบ บัณฑิตกลุ่มใหญ่ที่สุดจำนวนร้อยละ 26.09 ต้องการขอทดสอบแบบอิตันย และ อีกจำนวนร้อยละ 16.67 ต้องการไรขอทดสอบแบบปรนัย

เมื่อเปรียบเทียบความเห็นของบัณฑิตทั้งสองหลักสูตร บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติกลุ่มใหญ่ที่สุด จำนวนร้อยละ 56.66 ต้องการวัดผลทุกครั้งที่สอน ซึ่งตรงกับความเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภายนอก จำนวนร้อยละ 37.03 ส่วนการวัดผลเฉพาะปลายภาค บัณฑิตหลักสูตรภายนอกต้องการการวัดผลแบบนี้ จำนวนร้อยละ 18.51 แต่ บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติต้องการเพียงจำนวนร้อยละ 6.67 เท่านั้น สำหรับลักษณะของขอทดสอบ บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติ จำนวนร้อยละ 20.00 ต้องการให้ไรขอทดสอบแบบอิตันย ซึ่งก็เป็นความต้องการของกลุ่มบัณฑิตหลักสูตรภายนอก จำนวนร้อยละ 27.77 แต่ สำหรับขอทดสอบแบบปรนัย บัณฑิตทั้งสองหลักสูตร มีจำนวนใกล้เคียงกันที่ต้องการ กล่าวคือ เป็น บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติร้อยละ 16.67 และ บัณฑิตหลักสูตรภายนอก ร้อยละ 16.66

เกี่ยวกับบริการทางหนังสือเพื่อการค้นหา บัณฑิตศึกษาศาสตร์ทั้งสองกลุ่ม ให้
ความเห็นเสนอแนะเกี่ยวกับหนังสือประเภทต่างๆที่ควรมี ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 จำนวนผู้แสดงความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของหนังสือใน
แผนกสังคมศาสตร์

ผู้แสดงความเห็นเกี่ยวกับหนังสือในแผนกสังคมศาสตร์	เพียงพอ		ไม่เพียงพอ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บัณฑิตศึกษาศาสตร์หลักสูตร 4 ปี	2	6.67	28	93.38
บัณฑิตศึกษาศาสตร์หลักสูตร 2 ปี	8	7.41	100	92.59
รวม	10		128	

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่า บัณฑิตศึกษาศาสตร์ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นตรงกัน
เป็นส่วนใหญ่ แผนกสังคมศาสตร์ยังมีหนังสือให้นักศึกษาไม่เพียงพอ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเภทหนังสือค้นคว้า
ที่ต้องการมากที่สุด

ประเภทของหนังสือ	บัณฑิตศึกษาศาสตร์				รวม	
	หลักสูตรภาคปรกต		หลักสูตรภายนอก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือที่เนนทางคานสังคมนาสาตรา	21	70.00	55	50.92	76	55.07
หนังสือวิชาการโดยทั่วไป	1	3.33	46	42.59	47	34.06
วารสารที่ทันต่อเหตุการณ์	15	50.00	15	13.89	30	21.74
แนวคิดทางการเมือง	0	0.00	15	13.89	15	10.87
เอกสารงานวิจัยทางการศึกษา	3	10.00	0	0.00	3	2.17
รวม	40		141			

จากตารางที่ 14 พบว่าบัณฑิตศึกษาศาสตร์กลุ่มใหญ่ที่สุดคือร้อยละ 55.07
ต้องการหนังสือที่เนนทางคานสังคมนาสาตรา กลุ่มรองลงมาคือร้อยละ 34.06 ต้องการ
หนังสือประเภทวิชาการทั่วไป และอีกกลุ่มร้อยละ 21.74 ต้องการวารสารที่ทันต่อ
เหตุการณ์

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตรแล้ว จะเห็นว่า
บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกตร้อยละ 70.00 ต้องการหนังสือที่เนนทางคานสังคมนาสาตรา
ในขณะที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกร้อยละ 50.92 ต้องการหนังสือประเภทเดียวกัน
ส่วนหนังสือประเภทวิชาการทั่วไปนั้น บัณฑิตหลักสูตรภายนอกมีจำนวนถึงร้อยละ
42.59 ที่ต้องการ ในขณะที่บัณฑิตอีกกลุ่มหนึ่งที่แสดงความต้องการมีไม่ถึงร้อยละ
5.00 ในทางตรงกันข้าม บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกตจำนวนถึงร้อยละ 50.00 ต้องการ
วารสารที่ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งเป็นความต้องการอันดับสามของบัณฑิตหลักสูตรภายนอก

บัณฑิตศึกษาศาสตร์ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนในคณะศึกษาศาสตร์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของบัณฑิตศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนในคณะศึกษาศาสตร์

ลักษณะของปัญหา	บัณฑิตศึกษาศาสตร์				รวม	
	หลักสูตรภาคปริกตี		หลักสูตรภายนอก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การขาดแคลนอุปกรณ์ประกอบ						
การสอน	20	66.66	45	41.66	65	47.10
จำนวนอาจารย์มีไม่เพียงพอ	13	43.33	30	27.77	43	31.18
การขาดความเข้าใจระหว่าง						
นักศึกษากับอาจารย์	15	50.00	14	12.96	29	21.01
ขาดอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในบาง						
สาขาวิชา	0	0.00	13	12.03	13	9.42
เวลาเรียนมีน้อย	0	0.00	8	7.40	8	5.80
ขาดการส่งเสริมค่านิยมการคนควา						
และวิจัย	5	16.66	0	0.00	5	3.62
อาจารย์และนักศึกษามองไม่เห็น						
ความสำคัญของการเรียนการสอน	0	0.00	3	2.77	3	2.17
รวม	53		113			

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่าบัณฑิตศึกษาศาสตร์กลุ่มใหญ่ที่สุดคือร้อยละ 47.10 มีความเห็นว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคของการเรียนการสอนในคณะศึกษาศาสตร์ คือ การขาดแคลนอุปกรณ์ประกอบการสอนและหนังสือค้นคว้า ในข้อนี้บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติจำนวนร้อยละ 66.66 และ บัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวนร้อยละ 41.66 มีความเห็นตรงกัน บัณฑิตกลุ่มรองลงมาคือจำนวนร้อยละ 31.18 มีความเห็นว่าปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนอีกประการหนึ่งคือ จำนวนอาจารย์ที่มีไม่เพียงพอ ในข้อนี้บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติร้อยละ 43.33 มีความเห็นในอันดับสอง ตรงกับความเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวนร้อยละ 27.77 กลุ่มที่สามของบัณฑิตศึกษาศาสตร์คือจำนวนร้อยละ 21.01 เห็นว่ามีการขาดความเข้าใจระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ บัณฑิตหลักสูตรภายนอกเพียงร้อยละ 12.96 มีความเห็นดังกล่าว แต่บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติเห็นด้วยถึงร้อยละ 50.00 ส่วนปัญหาอื่นๆ เช่น ขาดอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในบางสาขาวิชา เวลาเรียนมีน้อย และ อาจารย์และนักศึกษามองไม่เห็นความสำคัญของการเรียนการสอน เป็นความเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวนไม่ถึงร้อยละ 15.00 แต่บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติไม่แสดงความเห็นเลย อนึ่งการขาดการส่งเสริมการค้นคว้าและการวิจัย เป็นความเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติจำนวนร้อยละ 16.66 และ บัณฑิตหลักสูตรภายนอกไม่ได้ให้ความเห็นเลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ข้อเสนอแนะของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนในแผนกสังคมศาสตร์

ข้อเสนอแนะ	บัณฑิตศึกษาศาสตร์				รวม	
	หลักสูตรภาคปฏิบัติ		หลักสูตรภายนอก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มตำราและหนังสือเพื่อการค้นคว้า	22	73.33	40	37.03	62	44.93
หาบุคคลากรที่มีคุณวุฒิและความสามารถ	20	66.66	25	23.14	45	32.61
ปรับปรุงในคานการการสอนของอาจารย์	20	66.66	10	9.25	30	21.74
ปรับปรุงสภาพทางสังคมในมหาวิทยาลัย	10	33.33	8	7.40	18	13.04
ส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่นโดยจัดให้ทางแผนกสังคมศาสตร์เป็นแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น	0	0.00	18	16.66	18	13.04
วางมาตรฐานการวัดผลให้แน่นอน	12	40.00	5	4.62	17	12.32
จัดสถานที่เรียนให้เหมาะสมและเพิ่มเวลาเรียน	0	0.00	9	8.33	9	6.52
รวม	84		115			

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่า บัณฑิตศึกษาศาสตร์กลุ่มใหญ่ที่สุดจำนวนร้อยละ 44.93 เสนอแนะว่าควรเพิ่มตำราและหนังสือเพื่อการค้นคว้า ในข้อนี้บัณฑิตกลุ่มใหญ่ที่สุดของบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คือ บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติร้อยละ 73.33 และ

บัณฑิตหลักสูตรภายนอกร้อยละ 37.03 มีความเห็นตรงกัน กลุ่มที่สองรองลงมาคือ บัณฑิตศึกษาศาสตรจำนวนร้อยละ 32.67 เสนอว่า ควร ทุบบุคลากรที่มีคุณวุฒิและความสามารถ ซึ่งเป็นความเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภาคปริกติร้อยละ 66.66 และ บัณฑิตหลักสูตรภายนอกร้อยละ 23.14 ส่วนขอเสนอแนะที่มีความแตกต่างกันมาก คือขอเสนอแนะในการปรับปรุงในคอนารสอนของอาจารย์ ซึ่งเป็นขอเสนอแนะของบัณฑิตหลักสูตรภาคปริกติร้อยละ 66.66 ในขณะที่เป็นขอเสนอแนะของบัณฑิตหลักสูตรภายนอกเพียงร้อยละ 9.25 ที่เห็นด้วย บัณฑิตหลักสูตรภาคปริกติร้อยละ 33.33 เสนอแนะให้ปรับปรุงสภาพทางสังคมในมหาวิทยาลัย ในขณะที่บัณฑิตอีกกลุ่มหนึ่งเห็นด้วยเพียงร้อยละ 7.40 นอกจากนี้บัณฑิตหลักสูตรภาคปริกติถึงร้อยละ 40.00 เสนอให้วางมาตรฐานการวัดผลให้แน่นอน ในขณะที่บัณฑิตอีกกลุ่มหนึ่งเห็นด้วยเพียงร้อยละ 4.62

ภาคที่ 3 ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน

สำหรับหมวดวิชาสามัญพื้นฐานนี้ วิชาในหลักสูตรนักศึกษาภายนอก และนักศึกษาภาคปริกติมีความแตกต่างกันในลักษณะของรายวิชา หมวดวิชาสามัญพื้นฐานนี้เป็นหมวดวิชาบังคับ ซึ่งนักศึกษาต้องเรียนเป็นจำนวน 47 หน่วยกิต จะวิเคราะห์เฉพาะหลักสูตรของภาคปริกติก่อนดังแสดงในตารางที่ 17

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน
 ที่มคอการสอบสังคมศึกษา

วิชาในหมวดวิชาการสามัญพื้นฐาน	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
หลักภาษาไทยและเรียงความ	3.72	มาก
วรรณคดีไทยเบื้องต้น	3.17	ปานกลาง
วาทศิลป์	4.37	มาก
ภาษาไทยสำหรับครู	3.87	มาก
ประวัติศาสตร์ไทย	4.30	มาก
ความเป็นอยู่ในครอบครัว	3.87	มาก
การสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	3.80	มาก
วิทยาศาสตร์ชีวภาพ	3.10	ปานกลาง
คณิตศาสตร์	2.53	น้อย
เคมี	2.07	น้อย
ฟิสิกส์	2.59	ปานกลาง
ภาษาอังกฤษทั่วไป	3.43	ปานกลาง
การอ่านภาษาอังกฤษ	3.47	ปานกลาง
การพูดภาษาอังกฤษ	3.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 โดยเฉลี่ยแล้ว บัณฑิตศึกษาศาสตร์หลักสูตรภาคปรกติ มีความเห็นว่าวิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐานที่มีประโยชน์ต่อการสอบสังคมศึกษาในระดับมากคือ อยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 3.72 ถึง 4.37 ได้แก่วิชาหลักภาษาไทยและเรียงความ วาทศิลป์ ภาษาไทยสำหรับครูประวัติศาสตร์ไทย ความเป็นอยู่ในครอบครัว และ

การส่งวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนวิชาที่บัณฑิตศึกษาศาสตร์หลักสูตรภาคปรกติ มีความเห็นว่ามีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษาอยู่ในระดับปานกลางคืออยู่ในระหว่าง ค่าเฉลี่ย 2.59 - 3.47 คือ วรรณคดีไทย วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ฟิสิกส์ ภาษาอังกฤษ ทั่วไป การอ่านภาษาอังกฤษ และ การพูดภาษาอังกฤษ นอกนั้นเห็นว่า เป็นวิชาที่ ประโยชน์อยู่ในระดับน้อย คือมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.07 ถึง 2.53 ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ และ เคมี

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
มีเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมที่จะนำไปสอน	20	66.67
ยังต้องมีการปรับปรุงเนื้อหาเพื่อให้เหมาะสมแก่การนำไปสอน	10	33.33
เนื้อหาวิชากว้างเกินไป	3	10.00
เนื้อหาวิชามีความพอดีแล้ว	27	90.00
เนื้อหาวิชาทำให้เกิดความรู้กว้างขวางทางสังคม	25	83.33
เนื้อหาวิชาไม่ทำให้เกิดความรู้กว้างขวางในสังคม	5	16.66
เนื้อหาวิชาให้ประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา	27	90.00
เนื้อหาวิชาไม่เกิดประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา	3	10.00

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่าในด้านความเหมาะสมแก่การสอนบัณฑิต
หลักสูตรภาคปริกติจำนวนร้อยละ 66.67 มีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาในหมวดวิชานี้
มีความเหมาะสมที่จะนำไปสอนได้ และอีก 33.33 เห็นว่ายังควรมีการปรับปรุง
เพื่อให้เหมาะสม และ บัณฑิตจำนวนร้อยละ 90.00 เห็นว่าเนื้อหาวิชามีความพอคิ
แล้ว นอกจากนี้ร้อยละ 83.33 เห็นว่า เนื้อหาวิชาในหมวดวิชานี้ทำให้เกิดความรู้
กว้างขวางในทางสังคม อีก 16.66 เห็นว่าไม่ทำให้เกิดความรู้กว้างขวางในสังคมและ
ร้อยละ 90.00 เห็นว่าเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐานนี้มีประโยชน์ต่อการสอน
สังคมศึกษา และร้อยละ 10.00 เห็นว่าไม่ได้ประโยชน์แก่การสอนสังคม

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดวิชาบางวิชาออกจากหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน
นั้น บัณฑิตหลักสูตรภาคปริกติในจำนวน 21 คน หรือร้อยละ 70.00 เห็นว่า ไม่ควรตัด
วิชาใดออก โดยอ้างเหตุผลว่า ทุกวิชาล้วนจำเป็นที่ครูสังคมศึกษา ควรศึกษา และมี
ประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษาบางไม่มากนักย่อย แต่บัณฑิตบางส่วนมีความเห็นว่า ควร
ตัดบางวิชาออกพร้อมทั้งให้ขอเหตุผลในการตัดและตอบแบบสอบถามบางคนเสนอให้
ตัดวิชามากกว่า 1 วิชา

ตารางที่ 19 วิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐานที่บัณฑิตหลักสูตรภาคปริกติเห็นว่า
ควรตัดออก

วิชาที่ควรตัดออก	บัณฑิตหลักสูตรภาคปริกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
เคมี	7	23.33
วรรณคดีไทยเบื้องต้น	6	20.00
ฟิสิกส์	4	13.33
คณิตศาสตร์	3	10.00

จากตารางที่ 19 จะเห็นว่า บัณฑิตจำนวนร้อยละ 23.33 เห็นควรให้ตัดวิชาเคมีออก รองลงมาคือ ร้อยละ 20.00 เห็นควรให้ตัดวรรณคดีไทยเบื้องต้น ส่วนฟิสิกส์ และ คณิตศาสตร์ มีผู้เห็นควรให้ตัดออกจำนวนเล็กน้อย คือร้อยละ 13.33 และ ร้อยละ 10 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 เหตุผลของบัณฑิตศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับการตัดวิชาบางวิชาบางวิชา ออกจากหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน

เหตุผลในการตัดบางวิชา	บัณฑิตศึกษาศาสตร์	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีประโยชน์ในการสอนสังคมศึกษา	5	20.00
ไม่ใช่ในชีวิตประจำวัน	5	16.66
เนื้อหาวิชายากเกินไปแก่นักศึกษาไม่มีพื้นฐานมาก่อน	4	13.33
เรียนแล้วไม่ซาบซึ้ง	3	10.00
เนื้อหาวิชาซ้ำกับที่เคยเรียนมาแล้ว	2	6.67
รวม	20	

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติจำนวนร้อยละ 20.00 ให้เหตุผลว่า ไม่มีประโยชน์ในการสอนสังคมศึกษา รองลงมา คือร้อยละ 16.66 ให้เหตุผลว่า ไม่ใช่ในชีวิตประจำวัน กลุ่มที่ 3 จำนวนร้อยละ 13.33 ให้เหตุผลว่า เนื้อหาวิชายากเกินไป นักศึกษายังไม่มีความรู้พื้นฐานมาก่อน อีกร้อยละ 10.00 เห็นว่าเรียนแล้วไม่ซาบซึ้ง และมีผู้เห็นว่าเนื้อหาวิชา-ซ้ำกับที่เคยเรียนมาแล้ว ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวนร้อยละ 6.67

นอกจากการตัดบางวิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มบางวิชา บัณฑิตจำนวน 15 คน หรือ ร้อยละ 50.00 มีความเห็นว่า ไม่ควรเพิ่มวิชาใดในหมวดวิชานี้ แต่มี บัณฑิตบางส่วนเห็นว่า ควรเพิ่มวิชาและ ให้ออกเสนอแนะซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามบางคน เสนอให้เพิ่มมากกว่า 1 วิชา ดังแสดงในตารางที่ 21 และ ตารางที่ 22

ตารางที่ 21 วิชาที่ควรเพิ่มวิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน

วิชาที่ควรเพิ่ม	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
กฎหมายรัฐธรรมนูญ	14	46.67
กฎหมายเบื้องต้น	13	43.33
เศรษฐศาสตร์	3	10.00
เหตุการณ์ปัจจุบันของโลก	3	10.00
สถานการณ์ปัจจุบันของประเทศไทย	1	3.33

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่า บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติบางส่วน คือ ร้อยละ 46.67 เห็นควรเพิ่มกฎหมายรัฐธรรมนูญไว้ในหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน รองลงมาคือ ร้อยละ 43.33 เห็นควรเพิ่มวิชา คือ กฎหมายเบื้องต้น ส่วนวิชาที่มีผู้เสนอให้เพิ่มเติมอีก คือ เศรษฐศาสตร์ และ เหตุการณ์ปัจจุบันของโลก และ สถานการณ์ปัจจุบันในประเทศไทย ซึ่งมีผู้เสนอให้เพิ่มร้อยละ 10.00 และ 3.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 22 เหตุผลของบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติเกี่ยวกับการเพิ่มบางวิชา
ในหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน

เหตุผลที่เพิ่มบางวิชา	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
ประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา	7	23.33
มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน	7	23.33
เป็นวิชาที่น่าสนใจและมีประโยชน์	5	16.66
เป็นวิชาใหม่ที่คนไทยควรตื่นตัว	5	16.66
รวม	24	

จากตารางที่ 22 แสดงว่า บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติบางส่วน ได้ให้เหตุผลของการเพิ่มบางวิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน ดังนี้จำนวนร้อยละ 23.33 เห็นว่า สาเหตุที่ควรเพิ่มบางวิชาเพราะมีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา และมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่วนอีกร้อยละ 16.66 เห็นว่า ควรเพิ่มบางวิชา เพราะเป็นวิชาที่น่าสนใจและมีประโยชน์ และเป็นวิชาใหม่ที่คนไทยควรตื่นตัว

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ตารางที่

วิชาใน

ภูมิศาสตร์

ภูมิศาสตร์

ภูมิศาสตร์

อุทกนิยมวิท

ภูมิศาสตร์

ธรณีวิทยา

แผนที่

ภูมิประวัติ

ภูมิศาสตร์

สังคมวิทยา

หลักเศรษฐ

มานุษยวิท

การประภ

สังคมไทย

ศาสนาแ

ศีลธรรม

ปัญหาทาง

การวางเ

ประวัติศา

ภูมิศาสตร์

ภูมิศาสตร์

ประวัติศา

จากตารางที่ 23 จะเห็นว่า บัณฑิตศึกษาศาสตร์หลักสูตรภาคปรกติจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 36.63 เสนอแนะให้พิจารณาเพิ่มเนื้อหารายละเอียดของวิชาในหมวดวิชานี้ รองลงมาคือ บัณฑิตจำนวนร้อยละ 30.00 เสนอว่า ควรมีการเลือกเนื้อหาวิชาใหม่ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับการนำไปใช้ในการประกอบการสอนสังคมศึกษา อีกจำนวนหนึ่งคือ ร้อยละ 26.64 เสนอให้เน้นทางด้านภาษาไทย ส่วนในข้อเสนอนแนะอื่น มีผู้เสนอแนะเพียงร้อยละ 16.66 10.00 และ 6.67 ตามลำดับ

ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชาเอก-โท (สังคมศึกษา)

ในหลักสูตรของภาควิชาสังคมศึกษากำหนดให้นักศึกษาภาคปรกติเรียนวิชาเอก-โท (สังคมศึกษา) จำนวน 39 หน่วยกิต ในตารางต่อไปนี้จะแสดงความคิดเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวดวิชานี้ที่มีต่อการสอนสังคมศึกษา

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวดวิชาเอก-โท ที่มีต่อการสอนสังคมศึกษา

วิชาในหมวดวิชาเอก-โท	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
การอ่านประวัติศาสตร์	3.39	มาก
ประวัติศาสตร์ไทย	4.40	มาก
ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	3.67	มาก
ประวัติศาสตร์ยุโรป	3.47	ปานกลาง
ประวัติศาสตร์อเมริกา	3.37	ปานกลาง
วิเคราะห์ประวัติศาสตร์ไทย	4.73	มากที่สุด
ประวัติศาสตร์การเมืองตะวันออก-ตะวันตก	3.34	ปานกลาง
บทบาทของชาวยุโรปในตะวันออกไกล	3.70	มาก

จากตารางที่ 24 บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ มีความเห็นว่าวิชาที่มีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษาจัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด คือมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.73 ขึ้นไป มีเพียง 2 วิชาคือ วิเคราะห์ประวัติศาสตร์ไทย และ แผนที่เท่านั้น ในทางตรงกันข้าม มีบางวิชาที่บัณฑิตแสดงความเห็นว่า มีประโยชน์อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คืออยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 2.90 ถึง 3.50 ได้แก่ ประวัติศาสตร์ยุโรป ประวัติศาสตร์อเมริกา ประวัติศาสตร์การเมืองตะวันออก และตะวันตก อุดุณิยวิทยา ศิลปกรรม และ ปัญหาสังคม นอกนั้นเป็นวิชาที่บัณฑิตมีความเห็นว่า มีประโยชน์อยู่ในเกณฑ์มาก คือ คิดค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ถึง 4.50

บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาเอก-โท ไว้ดังปรากฏในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาเอก-โท

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหมวดวิชาเอก-โท	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาวิชามีความพอที่ไม่กว้างเกินไป	26	86.67
เนื้อหาวิชามีรายละเอียดมากเกินไป	2	6.67
เนื้อหาวิชามีรายละเอียดน้อยเกินไป	2	6.67
จำนวนหน่วยกิตมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	28	93.33
เนื้อหาวิชามีส่วนช่วยเสริมความรู้ให้กว้างขวางขึ้น	25	83.33
เนื้อหาวิชาที่มีประโยชน์ต่อการสอน	30	100

จากตารางที่ 25 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติกกลุ่มใหญ่ที่สุดคือร้อยละ 86.67 ให้ความเห็นว่าเนื้อหาวิชาในหมวดวิชานี้มีความพอดีไม่กว้างเกินไป จำนวนร้อยละ 83.33 เห็นว่า เนื้อหาวิชามีส่วนช่วยเสริมความรู้ให้กว้างขวางขึ้น บัณฑิตอีกร้อยละ 93.33 มีความเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และบัณฑิตทุกคนที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เนื้อหาวิชามีประโยชน์ต่อการสอน นอกนั้นมีบัณฑิตกลุ่มละไม่ถึงร้อยละ 10.00 เห็นว่าเนื้อหาวิชามีรายละเอียดมากเกินไป และเนื้อหาวิชามีรายละเอียดน้อยเกินไป

บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติจำนวน 23 คน หรือ ร้อยละ 76.67 แสดงความเห็นว่า ไม่ควรตัดวิชาใดออกจากหมวดวิชานี้ แต่มีบัณฑิตบางส่วน จำนวน 7 คน หรือ ร้อยละ 23.33 เสนอให้ตัดบางวิชา หรือ รวมวิชาที่มีลักษณะเนื้อหาวิชาเหมือนกัน ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งให้เหตุผลบางประการ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 26 วิชาที่ควรตัดออกจากหลักสูตรหรือควรรวมเข้าด้วยกัน

วิชาที่ควรตัด และ วิชาที่ควรรวมเข้าด้วยกัน	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
<u>วิชาที่ควรตัด</u>		
1. ประวัติศาสตร์อเมริกา	3	10.00
2. ภูมิศาสตร์อเมริกาเหนือ	2	6.67
<u>วิชาที่ควรรวม</u>		
1. วิชาการประกันทางสังคม กับ ปัญหาสังคม	4	13.33
2. สังคมวิทยา รวมกับ สังคมไทย	2	6.67
รวม	11	

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่า บัณฑิตหลักสูตรภาคปฐกติ มีความเห็นว่า ควร
ตัดวิชาออก 2 วิชา คือ ประวัติศาสตร์อเมริกา และ ภูมิศาสตร์อเมริกาเหนือ ซึ่ง
ได้แกบัณฑิตเพียงจำนวนเล็กน้อย คือเพียงร้อยละ 10.00 และ 6.67 ตามลำดับ
นอกจากนี้ยังมีบัณฑิตบางส่วน เสนอแนะให้รวมวิชาเข้าด้วยกัน คือมี บัณฑิตร้อยละ
13.33 เสนอแนะให้รวมวิชาการประกันทางสังคมกับวิชาปัญหาสังคมเข้าด้วยกัน และ
อีก ร้อยละ 6.67 เสนอแนะให้รวมวิชาสังคมวิทยา กับ วิชาสังคมไทย

ตารางที่ 27 เหตุผลในการตัดบางวิชาออกจากหมวดวิชาเอก-โท

เหตุผลในการตัดบางวิชา	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฐกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เนื้อหาวิชาล้าสมัย	3	10.00
2. เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ	2	6.67
3. ไม่มีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	2	6.67
รวม	7	

จากตารางที่ 27 จะเห็นว่า บัณฑิตหลักสูตรภาคปฐกติ ร้อยละ 10.00 ให้
เหตุผลในการตัดว่าเป็นเพราะเนื้อหาวิชาล้าสมัย ส่วนอีกจำนวนร้อยละ 6.67 สอง
กลุ่มให้เหตุผลว่า เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ และ ไม่มีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

นอกจากการตัดวิชาบางวิชาแล้ว บัณฑิตบางส่วนซึ่งมีจำนวน 17 คน หรือ ร้อยละ 56.67 ได้ขอเสนอแนะในการเพิ่มบางวิชาเข้าไว้ในหมวดวิชาเอก-โท ซึ่งจะเสนอในตารางที่ 28 และ 29

ตารางที่ 28 วิชาที่ควรจัดเพิ่มขึ้นมา

วิชาที่ควรเพิ่มในหมวดวิชาเอก-โท	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
กฎหมาย	12	40.00
การใช้แผนที่	10	33.33
การเมืองในสถานะการณ์ปัจจุบัน	7	23.33
การวิเคราะห์ประวัติศาสตร์	4	13.33
ประวัติศาสตร์โลก	4	13.33
แผนที่การเมือง	1	3.33
รวม	38	

จากตารางที่ 28 จะเห็นว่าบัณฑิตกลุ่มใหญ่ที่สุดคือร้อยละ 40.00 เสนอให้เพิ่มวิชาความรู้ทั่วไปทางกฎหมาย จำนวนรองลงมาคือ ร้อยละ 33.33 เสนอให้เพิ่มวิชาการใช้แผนที่ และอีกร้อยละ 23.33 เสนอให้เพิ่มวิชาการเมืองในสถานะการณ์ปัจจุบัน นอกจากนั้นยังมีจำนวนบัณฑิตไม่ถึงร้อยละ 20 เสนอให้เพิ่มวิชาการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์โลก และ แผนที่ทางการเมือง

ตารางที่ 29 เหตุผลในการเสนอเพิ่มบางวิชา

เหตุผลที่เพิ่มบางวิชา	บันทึกหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. มีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา	13	43.33
2. เป็นการเพิ่มพื้นฐานทางสังคมศึกษา	8	26.67
3. มีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	8	26.67
4. เพิ่มทักษะในการค้นคว้าและการอ่าน	3	10.00
5. สถาบันอื่นเปิดสอน	1	3.33
6. เป็นวิชาที่น่าสนใจ	1	3.33
รวม	35	

จากตารางที่ 29 จะเห็นว่า เหตุผลของบันทึกหลักสูตรภาคปรกติกลุ่มใหญ่ที่สุด คือ ร้อยละ 43.33 ให้เหตุผลในการเพิ่มบางวิชาในหมวดวิชาเอก-โท ว่า มีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา กลุ่มรองลงมา มีร้อยละ 26.67 อยู่ 2 กลุ่มซึ่งให้เหตุผลว่าเป็นการเพิ่มพื้นฐานทางสังคมศึกษา และ มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เหตุผลนอกเหนือไปจากนี้ มีผู้เสนอตั้งแต่ ร้อยละ 10.00 ลงไป คือ เพื่อเพิ่มทักษะในการค้นคว้าและการอ่าน สถาบันอื่นเปิดสอน และ เป็นวิชาที่น่าสนใจ ซึ่งมีผู้เสนอและ ร้อยละ 10.00 ร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบกพร่องของหมวด
วิชาเอก-โท และข้อเสนอแนะการปรับปรุงดังแสดงในตารางที่ 30 และ 31

ตารางที่ 30 ขอบกพร่องและจุดอ่อนในหมวดวิชาเอก-โท

ขอบกพร่องและจุดอ่อน	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดหนังสืออ้างอิง และ วารสาร สำหรับคณา	25	83.33
2. ในภาควิชาสังคมศาสตร์ยังขาดการ ส่งเสริม ในคานการคณาและวิจัย	17	56.67
3. เนื้อหาวิชาบางวิชาในหมวดวิชาเอก-โท มีมากเกินไป จนสอนไม่ทัน ต้องแจกเอกสาร แทนอธิบาย	13	43.33
4. เนื้อหาเกี่ยวกับประเทศไทยในหมวด วิชานี้มีน้อยไป	10	33.33
5. ขาดอาจารย์ผู้ชำนาญเฉพาะวิชา	6	20.00
6. เรียนรู้อย่างไม่ชัดเจนในบางเรื่อง	3	10.00
7. เนื้อหาวิชาล้าสมัย	2	6.67

จากตารางที่ 30 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ กลุ่มใหญ่ที่สุด คือ ร้อยละ 83.33 เห็นว่าขอบกพร่องในหมวดวิชานี้ ได้แก่ การขาดหนังสืออ้างอิง และ วารสาร กลุ่มรองลงมาคือ ร้อยละ 56.67 มีความเห็นว่า ภาควิชาสังคมศาสตร์ ขาดการส่งเสริมในคานการคณาและวิจัย บัณฑิตร้อยละ 43.33 แสดงความคิดเห็นว่า เนื้อหาวิชาที่มีมากจนอาจารย์สอนไม่ทัน และใช้วิธีแจกเอกสารแทนคำบรรยาย ร้อยละ 33.33 ให้ความเห็นว่า เนื้อหาเกี่ยวกับประเทศไทยมีน้อยไป และร้อยละ 20.00 แสดงความคิดเห็นว่า ขาดผู้ชำนาญเฉพาะวิชา ส่วนความเห็นนอกจากนี้ยังมีผู้แสดงความคิดเห็นต่ำกว่าร้อยละ 20.00

ตารางที่ 31 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหมวดวิชาเอก-โท

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง	บันทึกหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ให้ภาควิชาสนับสนุนการค้นคว้าโดยจัดเอกสารให้	20	66.67
2. ให้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	17	56.67
3. ให้ปรับปรุงการสอนโดยเน้นให้นักศึกษาได้แนวคิด (concept) มากกว่าได้เนื้อหา	15	50.00
4. ปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย	8	26.67
5. ควรรวมเนื้อหาวิชาที่คล้ายคลึงกันเป็นการประหยัดเวลาและทำให้ความคิดต่อเนื่องกัน	8	26.67
6. ควรนำเทคนิคในการสอนแบบใหม่เข้ามาใช้ ไม่ใช่ใช้วิธีบรรยายอย่างเดียว	8	26.67
7. ข้อทดสอบไม่ควรเน้นในการวัดความจำมากเกินไป และการวัดผลควรมีเกณฑ์มาตรฐานอย่างแน่นอน	77	23.33

จากตารางที่ 31 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มใหญ่ที่สุดคือ ร้อยละ 66.67 เสนอแนะให้มีการสนับสนุนให้มีการคนควา โดยให้ภาควิชาจัดหาเอกสาร กลุ่มรองลงมาคือ ร้อยละ 56.67 เสนอว่า ควรมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม บัณฑิตร้อยละ 50.00 เสนอแนะว่า ควรเน้นให้นักศึกษาได้แนวคิด (concept) มากกว่าเนื้อหาวิชา (content) นอกจากนี้มีบัณฑิตอีก 3 กลุ่ม กลุ่มละ ร้อยละ 26.67 ให้ปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย รวมเนื้อหาที่คล้ายคลึงกันเป็นการประหยัดเวลา และทำให้ความคิดต่อเนื่องกัน และควรรนำเทคนิคใหม่เข้ามาใช้ ไม่ใช่วิธีบรรยายอย่างเดียว ทางด้านข้อทดสอบก็มีบัณฑิตถึงร้อยละ 23.33 ที่เสนอแนะว่า ไม่ควรเน้นในการวัดความจำมากเกินไป และการวัดผลควรมีเกณฑ์มาตรฐานอย่างแน่นอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชาการศึกษา

แม้ว่าจะได้จัดหมวดวิชาการศึกษาไว้ในหลักสูตรของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ทั้งสองประเภท แต่มีความแตกต่างในเรื่อง จำนวนรายวิชา ในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์ สำหรับนักศึกษาภาคปรกติมีจำนวนรายวิชา มากกว่าในหลักสูตรของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ สำหรับนักศึกษาภายนอก เนื่องจากบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ ก่อนที่จะเข้าศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ ไม่มีพื้นฐานทางวิชาการศึกษามาก่อน ฉะนั้น จำนวนรายวิชา จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาการศึกษาจึงมีมากกว่าหลักสูตรของบัณฑิตหลักสูตรภายนอก ซึ่งมีประสบการณ์ทางการสอน และมีพื้นฐานทางวิชาการศึกษามาก่อน บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกตินั้นต้องเรียนวิชาต่างๆ ในหมวดวิชานี้เป็นจำนวน 34 หน่วยกิต อนึ่ง แบบสอบถามชุดนี้ถามความคิดเห็นฉะนั้น ในบางข้อจึงมีผู้ตอบมากกว่า 1 ข้อ

บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ จำนวน 30 คน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของวิชาต่างๆ ในหมวดวิชาการศึกษาที่มีต่อการสอนสังคมศึกษา ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 32 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวดวิชาการศึกษาที่มีต่อ
การสอนสังคมศึกษา

วิชาในหมวดวิชาการศึกษา	บันทึกหลักสูตรภาคปรกติ	
	ค่าเฉลี่ย	ความคิดเห็น
การศึกษาเบื้องต้น	3.43	ปานกลาง
พลศึกษาในโรงเรียน	2.80	ปานกลาง
การใช้ห้องสมุด	4.27	มาก
จิตวิทยาทั่วไป	3.87	มาก
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.93	มาก
จิตวิทยาการศึกษา	3.60	มาก
โสตทัศนูปกรณ์	3.87	มาก
การมัธยมศึกษา	3.30	ปานกลาง
พระราชบัญญัติการศึกษา	3.63	มาก
ปรัชญาและทฤษฎีทางการศึกษา	3.63	มาก
วิธีการสอนทั่วไป	4.40	มาก
การสอนสังคมศึกษา	4.47	มาก
การวัดผลการศึกษา	4.07	มาก
สัมมนาการศึกษา	3.43	ปานกลาง
สัมมนาการแนะแนว	2.67	ปานกลาง
สัมมนาห้องสมุด	2.67	ปานกลาง
สัมมนาโสตทัศนูปกรณ์	2.78	ปานกลาง
สัมมนาจิตวิทยา	3.26	ปานกลาง
กีฬาและเกมส์	3.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 32 บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ แสดงความเห็นว่ วิชาในหมวด วิชาการศึกษามีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษาในอันดับแรก คืออยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 4.47 - 3.60 ได้แก่ การใช้ห้องสมุด จิตวิทยาทั่วไป จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา โสตทัศนูปกรณ์ พระราชบัญญัติการศึกษา ปรัชญาและทฤษฎีทางการศึกษา วิธีการสอนทั่วไป การสอนสังคมศึกษา และ การวัดผลการศึกษา นอกนั้นจัดอยู่ในอันดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 2.67 - 3.43

นอกจากในเรื่องประโยชน์แล้ว บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ ยังได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ตลอดจนรายละเอียดของวิชาต่างๆ ในหมวดวิชาการศึกษาต่อไปนี้

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาวิชามีความพอดี	23	76.67
เนื้อหาวิชามีมากเกินไป	7	23.33
เนื้อหาวิชาที่มีประโยชน์ต่อการทำงานสอน	29	96.67
เนื้อหาวิชาไม่มีประโยชน์ต่อการทำงานสอน	1	3.33
จำนวนหน่วยกิตมีความพอดี	20	66.67
จำนวนหน่วยกิตมีมากเกินไป	5	16.67
จำนวนหน่วยกิตมีน้อยเกินไป	4	13.33

จากตารางที่ 33 จะเห็นว่า บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติจำนวนร้อยละ 76.67 แสดงความเห็นว่ เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาการศึกษามีความพอดี แต่มีบัณฑิตอีกกลุ่มหนึ่งจำนวนร้อยละ 23.33 เห็นว่เนื้อหาวิชามีมากเกินไป

บัณฑิตจำนวนร้อยละ 96.67 เห็นว่ เนื้อหาวิชาในหมวดวิชานี้มีประโยชน์ต่อการทำงานสอนแต่มีผู้คัดค้านจำนวนร้อยละ 3.33

เรื่องหน่วยกิตถึงแม้จะมีบัณฑิตจำนวนมากคือ ร้อยละ 66.67 เห็นว่าหน่วยกิตในหมวดวิชานี้พอดีแล้ว แต่มีบัณฑิตอีกร้อยละ 16.67 คำนวณจำนวนหน่วยกิตมีมากเกินไป และอีกร้อยละ 13.33 เห็นว่า จำนวนหน่วยกิตมีน้อยเกินไป

ขอแบบสอบถามเกี่ยวกับการเพิ่มและตัดวิชาในหมวดวิชาการศึกษา บัณฑิตหลักสูตรภาคปริกทิทุกคนที่ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นตรงกันว่า ไม่ควรเพิ่มหรือตัดวิชาใดออกจากหมวดวิชาการศึกษา

ตารางที่ 34 ความรู้และความเข้าใจที่ได้รับจากการศึกษาเนื้อหาวิชาหมวดวิชาการศึกษา

ความรู้ความเข้าใจ	บัณฑิตหลักสูตรภาคปริกทิ	
	ค่าเฉลี่ย	ความคิดเห็น
ประวัติและปรัชญาการศึกษา	4.00	มาก
ความมุ่งหมายของร.ร. มัธยมศึกษา	3.27	ปานกลาง
พัฒนาการของเด็กวัยรุ่น	3.73	มาก
จิตวิทยาการเรียนรู้	3.40	ปานกลาง
การจัดสภาพการเรียนรู้ในห้องเรียน	3.00	ปานกลาง
หลักสูตรของร.ร. มัธยมศึกษา	3.27	ปานกลาง
การประเมินหลักสูตรในโรงเรียน	2.70	ปานกลาง
การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.77	มาก
การสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.53	ปานกลาง
โปรแกรมการแนะแนว	2.87	ปานกลาง
การสร้างแบบทดสอบต่างๆ	3.10	ปานกลาง
การวางแผนบทเรียน	2.97	ปานกลาง
การเลือกเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา	3.47	ปานกลาง
เทคนิคการสอนแบบใหม่	3.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 34 จะเห็นว่า ความรู้และความเข้าใจที่บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกิติ ได้รับจากการศึกษาเนื้อหาวิชาหมวดวิชาการศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์มาก คืออยู่ระหว่างค่าเฉลี่ย 4.00 ถึง 3.73 ได้แก่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้ ประวัติและปรัชญาการศึกษา พัฒนาการของเค็กวัยรุน และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ที่นอกเหนือจากนี้เป็นความรู้ความเข้าใจที่ได้รับอยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ อยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ยทั้งสิ้น 3.53 ถึง 2.70

ภาคที่ 6 ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชาเลือก

หมวดวิชาเลือกมีอยู่เฉพาะในหลักสูตรสำหรับ บัณฑิตภาคปรกิติเท่านั้น วัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ของวิชาเลือกก็เพื่อให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ จะต้องเลือกเรียนวิชาต่างๆในหมวดวิชานี้เป็นจำนวน 12 หน่วยกิต ในแต่ละวิชานั้นนักศึกษาจะเลือกไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นในแต่ละวิชาที่มีจำนวนผู้ตอบแตกต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชานี้ ปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 35 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวดวิชาเลือกที่มีต่อการทำงาน

วิชาในหมวดวิชาเลือก	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกิติ	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1. ภาษาอังกฤษ	4.54	มาก
2. ภาษามลายู	2.54	น้อย
3. ชีววิทยา	2.31	น้อย
4. ตรรกวิทยา	3.06	ปานกลาง
5. สุนทรียศาสตร์	3.06	ปานกลาง
6. ความซาบซึ้งในศิลปะ	3.06	ปานกลาง
7. จิตวิทยาสังคม	4.14	มาก
8. การบริหารการศึกษา	4.01	มาก

วิชาในหมวดวิชาเลือก	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติ	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
9. การศึกษาเปรียบเทียบ	3.04	ปานกลาง
10. การแนะนำเบื้องต้น	3.01	ปานกลาง
11. หน้าที่พลเมือง	4.50	มาก
12. หลักเศรษฐกิจ	4.50	มาก
13. บรรณารักษ์เบื้องต้น	3.01	ปานกลาง
14. ความเจริญงอกงามและพัฒนาโลก	3.14	ปานกลาง
15. SENIOR STUDIES	3.06	ปานกลาง

ตารางที่ 35 บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติแสดงความคิดเห็นว่า วิชาในหมวดวิชาเลือกที่เห็นว่ามีประโยชน์อยู่ในระดับมาก คืออยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 4.54 ถึง 4.01 ได้แก่ ภาษาอังกฤษ จิตวิทยาสังคม การบริหารการศึกษา หน้าที่พลเมือง และ หลักเศรษฐกิจ วิชาที่บัณฑิตเห็นว่ามีประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง คืออยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 3.06 ถึง 3.01 ได้แก่ ตรรกวิทยา สุนทรียศาสตร์ ความซาบซึ้งในศิลป การศึกษาเปรียบเทียบ การแนะนำเบื้องต้น ความเจริญงอกงามและพัฒนาโลก บรรณารักษ์เบื้องต้น และ SENIOR STUDIES นอกนั้นเป็นวิชาที่บัณฑิตเห็นว่ามีประโยชน์อยู่ในระดับน้อย คือมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.31 ถึง 2.54 ได้แก่ ภาษามาลายู และชีววิทยา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวดวิชาเลือกที่มีต่อการสอน
สังคมศึกษา

ความคิดเห็น	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาวิชาในหมวดวิชานี้มีประโยชน์ต่อการสอน	24	80.00
เนื้อหาวิชาไม่มีประโยชน์ต่อการสอน	6	20.00
รวม	30	

ตารางที่ 36 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติจำนวนร้อยละ 80.00 แสดงความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาในหมวดวิชานี้มีประโยชน์ต่อการสอน และอีกเพียงร้อยละ 20.00 ที่เห็นว่าไม่มีประโยชน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ต่อแบบสอบถามเกี่ยวกับการปรับปรุงหมวดวิชาเลือก บัณฑิตศึกษาศาสตร์ได้
แสดงข้อคิดเห็นในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 37 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหมวดวิชาเลือก

ความคิดเห็น	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เปิดวิชาเลือกอย่างกว้างขวางโดยสำรวจ ความสนใจของนักศึกษา	18	60.00
2. ควรมีการปรับปรุงในด้านเนื้อหาวิชา	16	53.33
3. ควรนำวิชาในหมวดวิชาเอก-โทมาเป็น วิชาเลือกเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาที่จะออก ไปสอน	6	20.00
4. วิชาเลือกควรเน้นด้านการบริการทางสังคม	3	10.00
5. วิชาเลือกควรสอดคล้องหรือเสริมวิชาเอก หรือเสริมวิชาเอก-โท	2	6.67
รวม	45	

ตารางที่ 37 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติกลุ่มใหญ่ที่สุดคือ ร้อยละ 60.00
เสนอแนะให้เปิดวิชาเลือกอย่างกว้างขวางโดยสำรวจความสนใจของนักศึกษา กลุ่มรอง
ลงมาคือจำนวนร้อยละ 53.33 เสนอแนะให้มีการปรับปรุงด้านเนื้อหาวิชา ร้อยละ 20.00
เสนอให้นำวิชาเอก-โทมาเป็นวิชาเลือก ร้อยละ 10.00 เสนอให้เน้นด้านการบริการ
ทางสังคม และอีกกลุ่มหนึ่งแม้จะมีเพียงร้อยละ 6.67 เสนอว่าวิชาเลือกควรสอดคล้อง
หรือเสริมวิชาเอก-โท

ต่อแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดบางวิชาในหมวดวิชาเลือก บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติทุกคนได้แสดงความคิดเห็นว่าไม่ควรตัดวิชาใดออกจากหมวดวิชานี้เลย

สำหรับการเพิ่มวิชา บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 เสนอความคิดเห็นว่า วิชาในหมวดวิชาเลือกมีเพียงพออยู่แล้ว ไม่ควรเพิ่มวิชาใดในหมวดวิชานี้แล้ว แต่มีบัณฑิตร้อยละ 30.00 เสนอแนะให้เพิ่มบางวิชาไว้ในหมวดวิชาเลือก พร้อมทั้งแสดงเหตุผลและเสนอวิชาที่จะเพิ่ม ดังปรากฏในตารางที่ 38 และ ตารางที่ 39

ตารางที่ 38 วิชาที่เสนอให้เพิ่มในหมวดวิชาเลือก

วิชาที่เพิ่ม	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. วิจัยทางการศึกษา	4	13.33
2. แนวโน้มใหม่ทางการศึกษา	2	6.67
3. หัตถกรรม	1	3.33
4. ภาษาท้องถิ่น	1	3.33
5. วาตะวิทยา	1	3.33
รวม	9	

จากตารางที่ 38 จะเห็นว่าบัณฑิตจำนวนร้อยละ 13.33 เสนอให้เพิ่มวิชาวิจัยทางการศึกษา กลุ่มรองลงมาคือร้อยละ 6.67 เสนอให้เพิ่มวิชาแนวโน้มใหม่ทางการศึกษา นอกจากนี้ กลุ่มละ 3.33 เสนอให้เพิ่มวิชา หัตถกรรม ภาษาท้องถิ่น และ วาตะวิทยา

ตารางที่ 39 เหตุผลในการเสนอเพิ่มวิชาในหมวดวิชาเลือก

เหตุผลที่เพิ่ม	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. สถาบันอื่นๆ เปิดสอนและเห็นว่า มีประโยชน์ต่อการเรียนในระดับอุดมศึกษา	4	13.33
2. เป็นวิชาที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อการทำงาน	4	13.33
3. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	1	3.33
รวม	9	

จากตารางที่ 39 จะเห็นว่า บัณฑิตจำนวนร้อยละ 13.33 มีความเห็นว่า เหตุผลที่เสนอให้เปิดวิชาเหล่านั้นคือ สถาบันอื่นเปิดสอนและเห็นว่า มีประโยชน์ต่อการเรียนในระดับอุดมศึกษา เป็นวิชาที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อการทำงาน และอีกร้อยละ 3.33 ให้เหตุผลว่า เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ภาคที่ 7 ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอน

การฝึกสอนเป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายของการฝึกหัดครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้จัดกิจกรรมนี้ไว้ในหลักสูตรของนักศึกษาภาคปรกติ เท่านั้น ส่วนนักศึกษาภายนอกเป็นผู้ซึ่งมีประสบการณ์ทางการสอนอยู่ จึงไม่ได้จัดกิจกรรมนี้ไว้ในหลักสูตร แบบสอบถามหมวดนี้จึง เป็นแบบสอบถามเฉพาะบัณฑิตภาคปรกติ

บัณฑิตยุคอบแบบสอบถามมีความเห็นตรงกันทั้ง 30 คน ในข้อที่ว่า การฝึกสอนมีประโยชน์ต่อการทำงาน พร้อมทั้งให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนข้ออ้างดังกล่าว ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 40 เหตุผลของบัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติที่สนับสนุนข้อคิดที่ว่า การฝึกสอนนั้นมีประโยชน์ต่อการทำงาน

เหตุผลสนับสนุนการฝึกสอน	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. การฝึกสอนเป็นประสบการณ์ตรงในการฝึกหัดครู	21	70.00
2. การฝึกสอนเป็นการฝึกความรับผิดชอบ และแสดงสภาพงานที่แท้จริงในอาชีพครู	18	60.00
3. การฝึกสอนเป็นการแนะนำปัญหาซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในขณะที่ประกอบอาชีพครู	4	13.33
4. การฝึกสอนเป็นการช่วยในการตัดสินใจเลือกอาชีพ	3	10.00
รวม	46	

จากตารางที่ 40 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติจำนวนร้อยละ 70.00 ให้เหตุผลว่า การฝึกสอนเป็นประสบการณ์ตรงในการฝึกหัดครู จำนวนรองลงมาคือ ร้อยละ 60.00 เห็นว่าการฝึกสอนเป็นการฝึกความรับผิดชอบ และแสดงสภาพงานที่แท้จริงในงานอาชีพครู ส่วนเหตุผลอื่นนั้นมีบัณฑิตให้ความเห็นไม่ถึงร้อยละ 15.00 คือ การฝึกสอนเป็นการแนะนำปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในขณะที่ประกอบอาชีพครู และการฝึกสอนเป็นการช่วยในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ตารางที่ 41 ขอบกพร่องและจุดอ่อนของโปรแกรมการฝึกสอนในทัศนะของ
บัณฑิตศึกษาศาสตร်หลักสูตรภาคปฏิบัติ

ขอบกพร่องและจุดอ่อนของโปรแกรมการฝึกสอน	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. อาจารย์นิเทศมีจำนวนน้อยและไม่มีเวลาออกนิเทศ บางครั้งทำการสอบเลย	14	46.67
2. อาจารย์ทางด้านวิชาการศึกษาและอาจารย์ทางภาควิชา สังคมศาสตร์มีความเห็นและขอแนะนำในการฝึกสอนไม่ ตรงกัน นักศึกษาปรับตัวไม่ถูก	7	23.33
3. การวัดผลการฝึกสอนไม่แน่นอนตายตัวแล้วแต่ใจอาจารย์ นิเทศ	5	16.67
4. สถานที่ฝึกสอนไกลมาก ไม่มีที่พัก	1	3.33
รวม	27	

จากตารางที่ 41 บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติจำนวนร้อยละ 46.67 แสดงความ
คิดเห็นเกี่ยวกับขอบกพร่องของโปรแกรมการฝึกสอนว่า อาจารย์มีจำนวนน้อยและไม่มี
เวลาออกนิเทศ บางครั้งทำการสอบเลย บัณฑิตจำนวนรองลงมาคือจำนวนร้อยละ
23.33 เห็นว่า อาจารย์ทางด้านการศึกษาและอาจารย์ทางภาควิชาสังคมศาสตร์มี
ความเห็นและขอแนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนไม่ตรงกัน ทำให้นักศึกษาปรับตัวไม่ถูก
บัณฑิตอีกร้อยละ 16.67 เห็นว่าการวัดผลการฝึกสอนไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัว
แล้วแต่ใจของอาจารย์นิเทศ และบัณฑิตอีกจำนวนเล็กน้อยให้ความเห็นว่า สถานที่
ฝึกสอนไกลมาก และไม่มีที่พัก

ในด้านหน่วยกิตของการฝึกสอน บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติแสดงความคิดเห็น
ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 42 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหน่วยกิตของการฝึกสอน

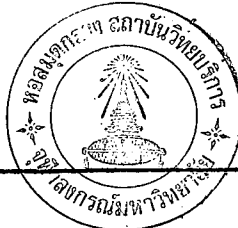
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหน่วยกิต	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยกิตการฝึกสอนมีความเหมาะสมแล้ว	24	80.00
หน่วยกิตของการฝึกสอนยังไม่เหมาะสม	6	20.00
รวม	30	

จากตารางที่ 42 จะเห็นว่า บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติกลุ่มใหญ่ที่สุดคือจำนวน
ร้อยละ 80.00 เห็นว่าหน่วยกิตของการฝึกสอนมีความเหมาะสมแล้ว แต่มีบัณฑิตอีก
จำนวนร้อยละ 20.00 เห็นว่าหน่วยกิตการฝึกสอนยังไม่มีความเหมาะสม

นอกจากนี้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโปรแกรม
การฝึกสอน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 43 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโปรแกรมการฝึกสอน

ข้อเสนอแนะ	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. อาจารย์นิเทศควรออกนิเทศบ่อยครั้งกว่าที่เป็นอยู่เพราะ นักศึกษาต้องเผชิญกับการแก้ปัญหาด้วยตัวเองตลอดเวลา	21	70.00
2. ให้สวัสดิการที่ดีแก่อาจารย์ที่จะออกไปทำการนิเทศ	21	70.00

ข้อเสนอแนะ	บัณฑิตหลักสูตรภาคปกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
3. การนิเทศควรมีวัตถุประสงค์เพื่อจะช่วยเหลือและให้คำแนะนำ ไม่ใช่เพื่อจับผิดนักศึกษา	21	70.00
4. ควรมีความยุติธรรมในการวัดผล โดยมุ่งที่พัฒนาการของนักศึกษาเป็นสำคัญ อาจารย์นิเทศไม่ควรใช้อารมณ์ในการตัดสิน	21	70.00
5. ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความสามารถในการทำงานและการตัดสินใจเอง โดยมีอาจารย์เป็นผู้แนะนำ ไม่ใช่ผู้บังคับให้ทำ	11	36.67
6. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	5	16.67
7. ไม่ควรออกฝึกสอนไกล	2	6.67
8. การสัมมนาการฝึกสอนควรพูดถึงเฉพาะปัญหาของการสอน ไม่ใช่สัมมนาเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา	1	3.33
รวม	40	

จากตารางที่ 43 บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 70.00 เท่ากัน 4 กลุ่ม เสนอแนะว่า 1) อาจารย์นิเทศควรออกนิเทศบ่อยครั้งกว่าเท่าที่เป็นอยู่ 2) ทางคณะศึกษาศาสตร์ควรให้สวัสดิการที่ดีแก่อาจารย์ที่ออกไปนิเทศการสอน 3) การนิเทศควรมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่นักศึกษา และ 4) ควรมีความยุติธรรมในการวัดผล บัณฑิตอีกร้อยละ 36.67 เสนอแนะว่า ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความสามารถและการตัดสินใจเอง และอีกร้อยละ 16.67 เสนอแนะว่าควรปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามอีกกลุ่มละไม่ถึงร้อยละ 10.00 เสนอแนะว่า ควรเลือกสถานที่ฝึกสอนที่ใกล้และปลอดภัย และในการสัมมนาการฝึกสอนควรพูดถึงเฉพาะปัญหาของการสอน

ตารางที่ 44 ความคิดเห็นของบัณฑิตภาคปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมการฝึกสอน

กิจกรรมการฝึกสอน	ความคิดเห็นของบัณฑิตภาคปฏิบัติ			
	เห็นด้วย	ร้อยละ	ไม่เห็นด้วย	ร้อยละ
1. การฝึกสอนเป็นกิจกรรมที่ขาดไม่ได้ในการฝึกหัดครู	30	100.00	0	0.00
2. การฝึกสอนควรให้นักศึกษาฝึกงานในหน้าที่ครูทั้งหมด	24	80.00	6	20.00
3. การฝึกสอนควรมีระยะเวลาานพอสมควร	28	93.33	2	6.67
4. การฝึกสอนในต่างจังหวัดเป็นการเพิ่มประสบการณ์ของท่านเป็นอย่างดี	10	33.33	20	66.67
5. นักศึกษาควรฝึกสอนเฉพาะวิชาเอก	5	16.67	25	83.33
6. อาจารย์ที่พิเศษเป็นบุคลากรที่สำคัญในโปรแกรมการฝึกสอน	25	83.33	5	16.67
7. อาจารย์ที่เลี้ยงเป็นบุคลากรที่สำคัญในโปรแกรมการฝึกสอน	18	60.00	12	40.00
8. นักศึกษาฝึกสอนควรมีอิสระอย่างเต็มที่ในการดำเนินการสอน	28	93.33	2	6.67
9. นักศึกษาฝึกสอนควรรู้จักสถานที่ที่ตนเองจะออกปฏิบัติงานก่อนที่จะออกฝึกสอน	29	96.67	1	3.33
10. คณะควรติดตามผลงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด	30	100.00	0	0.00

จากตารางที่ 44 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกศมีความเห็นพ้องต้องกัน
 ทุกคนว่า 1) การฝึกสอนเป็นกิจกรรมที่ขาดไม่ได้ในการฝึกหัดครู และ 2) ทางคณะ
 คุรุศึกษาควรติดตามผลงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด รองลงมา มีบัณฑิตจำนวนร้อยละ 96.67
 เห็นว่า นักศึกษาควรรู้จักสถานที่ที่ตนจะออกฝึกสอนก่อน และอีกกลุ่มละ ร้อยละ 93.33
 เท่ากัน 2 กลุ่ม เห็นว่า 1) การฝึกสอนควรมีระยะเวลาที่พอสมควร 2) นักศึกษา
 ฝึกสอนควรมีอิสระอย่างเต็มที่ในการดำเนินการสอน อีก 2 กลุ่มละ ร้อยละ 83.33
 และ ร้อยละ 80.00 เห็นว่า อาจารย์นิเทศก์เป็น-บุคคลากรที่สำคัญในโปรแกรมการ
 ฝึกสอน และการฝึกสอนควรให้นักศึกษาฝึกงานในหน้าที่ครูทั้งหมด ตามลำดับ อีกร้อยละ
 60.00 เห็นว่าอาจารย์พี่เลี้ยงเป็น-บุคคลากรที่สำคัญในโปรแกรมการฝึกสอน

ในทางตรงกันข้าม ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 83.33 ไม่เห็นด้วยกับ
 ข้อที่ว่า นักศึกษาควรฝึกสอนเฉพาะวิชาเอก และที่เห็นด้วยมีจำนวนร้อยละ 16.67
 จำนวนรองลงมาคือร้อยละ 66.67 ไม่เห็นด้วยกับข้อที่ว่า การฝึกสอนในต่างจังหวัด
 เป็นการเพิ่มประสบการณ์อย่างดี แต่มีบัณฑิตถึงร้อยละ 33.33 ที่เห็นด้วย อีกจำนวน
 ร้อยละ 40.00 ไม่เห็นด้วยที่ว่า อาจารย์พี่เลี้ยงเป็น-บุคคลากรที่สำคัญในโปรแกรม
 การฝึกสอน และมีบัณฑิตจำนวนหนึ่งคือร้อยละ 20.00 ไม่เห็นด้วยกับความเห็นว่า
 การฝึกสอนควรให้นักศึกษาฝึกงานในหน้าที่ครูทั้งหมด

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคที่ 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

แม้กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะไม่ได้มีระบุไว้ในหลักสูตร บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ ก็ยังได้ทำกิจกรรมบางอย่างในขณะที่ศึกษาอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ ส่วนบัณฑิตหลักสูตรภายนอกไม่ได้ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรเลย เพราะต้องศึกษาในเวลาค่ำ ในการออกแบบสอบถามนี้ก็เพื่อให้บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร และเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามนี้ใหญ่ตอบแสดงความคิดเห็นในบางข้อจึงมีผู้ตอบมากกว่า 1 ข้อ กิจกรรมที่บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติทำในขณะที่ศึกษาอยู่มีปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 45 กิจกรรมประเภทต่างๆที่บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติร่วมทำขณะศึกษาอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์

ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกชมรมสังคมศึกษา	20	66.67
กรรมการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับศิลปกรรมของ สี่จังหวัดภาคใต้	7	23.33
อาสาพัฒนาชนบท	4	13.33
กิจกรรมทางสันตินาการ	4	13.33
รวม	35	

จากตารางที่ 45 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติจำนวนร้อยละ 66.67 เป็นสมาชิกชมรมสังคมศึกษา รองลงมาคือจำนวนร้อยละ 23.33 เป็นกรรมการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับท้องถิ่น ส่วนอีกร้อยละ 13.33 เท่ากัน 2 กลุ่ม ทำกิจกรรมอาสาพัฒนาชนบท และ สันตินาการ

ตอบแบบสอบถามที่ว่า 1) กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนสังคมศึกษาหรือไม่ 2) จำเป็นต้องมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือไม่ และ 3) กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับหลักสูตรบ้างหรือไม่ คำตอบของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 46 ความคิดเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีส่วนช่วยการเรียนการสอนสังคมศึกษา	27	90.00
ไม่มีส่วนช่วยในการสอนสังคมศึกษา	2	6.67
ไม่ออกความเห็น	1	3.33
มีความจำเป็นที่จะต้องมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร	27	90.00
ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมี	2	6.67
ไม่ออกความเห็น	1	3.33
มีความสัมพันธ์กับหลักสูตร	23	76.67
ไม่มีความสัมพันธ์กับหลักสูตร	7	23.33

จากตารางที่ 46 บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติจำนวนร้อยละ 90.00 เห็นว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีส่วนช่วยการเรียนการสอนสังคมศึกษา และมีความจำเป็นที่จะต้องมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร บัณฑิตกลุ่มรองลงมาคือจำนวนร้อยละ 76.67 เห็นว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับหลักสูตร ส่วนผู้ที่เห็นว่าการเสริมหลักสูตรไม่มีส่วนสัมพันธ์กับหลักสูตรมีจำนวนถึงร้อยละ 23.33 และผู้ที่เห็นว่าการเสริมหลักสูตรไม่มีส่วนช่วยการเรียนการสอนสังคมศึกษา และไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีจำนวนเท่ากันคือกลุ่มละ ร้อยละ 6.67

ต่อแบบสอบถามที่ว่าคณะศึกษาศาสตร์ควรส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทใด ข้อเสนอพร้อมทั้งเหตุผลมีแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 47 ข้อเสนอและเหตุผลเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่คณะศึกษาศาสตร์ควรส่งเสริม

ข้อเสนอแนะ และ เหตุผล	บันทึกหลักสูตรภาคปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมสำหรับท้องถิ่นภาคใต้เพื่อบรรลुวัตถุประสงค์ขอที่ว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมของภาคใต้	18	60.00
2. เน้นกิจกรรมทางด้านวิชาการ และส่งเสริมการค้นคว้าและการวิจัยในท้องถิ่น	12	40.00
3. ร่วมจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนในท้องถิ่น	4	13.33
4. ตัดกิจกรรมที่ไม่มีคุณค่าในทางส่งเสริมค่านิยมในสังคม	1	3.33
รวม	35	

จากตารางที่ 47 จะเห็นว่าบันทึกกลุ่มใหญ่คือจำนวนร้อยละ 60.00 เสนอให้จัดกิจกรรมสำหรับท้องถิ่นภาคใต้เพื่อส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมของภาคใต้ จำนวนบันทึกรองลงมาคือร้อยละ 40.00 เสนอให้เน้นกิจกรรมทางด้านวิชาการ โดยเฉพาะการค้นคว้าและการวิจัยในท้องถิ่น ส่วนข้อเสนอแนะนอกนั้นมีข้อเสนอรวมกันแล้วไม่ถึงร้อยละ 20.00 คือ การร่วมจัดกิจกรรมกับโรงเรียนในท้องถิ่น ส่วนบันทึกที่เสนอให้ตัดกิจกรรมที่ไม่มีคุณค่าในทางส่งเสริมค่านิยมทางสังคม มีเพียงร้อยละ 13.33 และ ร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง
โปรแกรมการเตรียมครูสังคัมศึกษาคังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 48 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเตรียมครูสังคัมศึกษาของบัณฑิต
หลักสูตรภาคปฏิบัติทั้งในค่านเนื้อหาวิชา และ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
ค่านเนื้อหาวิชา		
1. ปรับปรุงเนื้อหาวิชาในทุกหมวดวิชาให้ละเอียดลึกซึ้งเพื่อเป็นพื้นฐานในการสอน	18	60.00
2. ปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยและรัดกุม	18	60.00
3. เนื้อหาวิชาที่ซ้ำกันควรรวมกัน	13	43.33
4. ให้นักศึกษาทราบขอบข่ายเนื้อหาวิชาที่จะเรียน	5	16.67
5. ให้หน่วยกิตและเนื้อหาวิชาสมดุลกัน	5	16.67
6. เปิดสอนวิชาที่ใหม่ๆและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	5	16.67
ค่านการเรียนการสอน		
1. การสอนของอาจารย์ควรมีหลายวิธี ไม่ใช่มีเฉพาะวิธีบรรยาย	12	40.00
2. อาจารย์ควรใช้วิธีสอนที่ทันสมัย	12	40.00
3. ให้โอกาสนักศึกษาค้นคว้าและทำงานวิจัย	10	30.00
4. ไม่ควรแจกเอกสารเมื่ออาจารย์สอนไม่ทันโดยไม่มีการอธิบาย	6	20.00
5. ให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรงมากที่สุด	6	20.00
ค่านเอกสารและหนังสือค้นคว้า		
1. เพิ่มหนังสือค้นคว้า	24	80.00
2. เพิ่มอุปกรณ์ประกอบการสอน	12	40.00
3. แนะนำแหล่งความรู้เพื่อการค้นคว้า	4	13.33

ตารางที่ 48 ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการฝึกสอน 1. แก้ไขและปรับปรุงการฝึกสอน	16	53.33
ด้านการวัดผล 1. การวัดผลควรทำเป็นระยะไม่ใช่วัดผลเฉพาะปลายภาค 2. การออกข้อสอบไม่ควรมุ่งที่จะทดสอบความจำ ควรเป็นข้อสอบประเภทที่นำความรู้และทฤษฎีต่างๆที่เรียนมามานำมาใช้	20 6	66.67 20.00
ค่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร 1. ชุมนุมสังคมนักศึกษาควรจัดกิจกรรมที่เด่น เช่น กิจกรรมทางวิชาการ และการสาธิตการสอน	20	66.67
2. อาจารย์ควรให้การสนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตร	14	46.67
3. อาจารย์และนักศึกษาควรเข้าใจวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร	12	40.00

จากตารางที่ 48 บัณฑิตหลักสูตรภาคปฏิบัติได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโปรแกรมการเรียนการสอนสังคมนักศึกษาไว้ดังนี้

ค่านเนื้อหาวิชา มีบัณฑิตจำนวนร้อยละ 60.00 เท่ากัน 2 กลุ่ม เสนอให้ปรับปรุงเนื้อหาวิชาในทุกหมวดวิชาให้ละเอียดเพื่อเป็นพื้นฐานในการสอน และปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยและรัดกุม กลุ่มรองลงมาคือจำนวนร้อยละ 43.33 เสนอให้รวมวิชาที่เนื้อหาวิชาซ้ำกัน ข้อเสนอแนะที่นอกเหนือไปจากนี้มีผู้เสนอไม่ถึงร้อยละ 20.00 ได้แก่ ให้นักศึกษารวมขอบข่ายเนื้อหาวิชาที่จะเรียน ใ้หน่วยกิตและเนื้อหาวิชาที่มีความสมมูลกัน และ ควรเปิดสอนวิชาใหม่ๆและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ค่านการเรียนการสอน มีบัณฑิตจำนวนร้อยละ 40.00 เท่ากัน 2 กลุ่มแนะนำ การสอนอาจารย์ควรมีหลายวิธีไม่ใช่มีเฉพาะวิธีบรรยาย และ อาจารย์ควรใช้วิธีสอน ที่ทันสมัย จำนวนรองลงมาก็คือจำนวนร้อยละ 30.00 แนะนำว่าควรให้โอกาสนักศึกษา คนควาและทำงานวิจัย จำนวนรองลงมาก็คือร้อยละ 20.00 เสนอไม่ควรแจกเอกสาร เมื่ออาจารย์สอนไม่ทำโดยไม่มีกรบรรยาย และ ให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรงมากที่สุด

ค่านเอกสาร และ หนังสือคนควา บัณฑิตจำนวนร้อยละ 80.00 เสนอให้เพิ่ม หนังสือคนควา จำนวนรองลงมาก็คือ ร้อยละ 40.00 เสนอให้เพิ่มอุปกรณ์การสอน ส่วน อีกร้อยละ 13.33 เสนอให้ แนะนำแหล่งความรู้

ค่านการฝึกสอน บัณฑิตร้อยละ 53.33 เสนอให้แก้ไขและปรับปรุงการฝึกสอน

ค่านการวัดผล บัณฑิตจำนวนร้อยละ 66.67 เสนอให้ทำการวัดผลทำเป็นระยะ ไม้วัดเฉพาะปลายภาค ส่วนอีกร้อยละ 20.00 เสนอให้ออกข้อสอบที่ไม่มุ่งวัดความจำ เพียงอย่างเดียว แต่ควรเป็นข้อสอบประเภทที่นำความรู้และทฤษฎีต่างๆที่เรียนมามา มาใช้

ค่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร บัณฑิตจำนวนร้อยละ 66.67 เสนอให้รุ่มรุ่ม สังคมศึกษาจัดกิจกรรมที่เด่นเช่นกิจกรรมทางวิชาการ และสาธิตการสอน และบัณฑิต จำนวนร้อยละ 46.67 และ 40.00 เสนอว่า อาจารย์ควรให้การสนับสนุนกิจกรรม เสริมหลักสูตร และ อาจารย์และนักศึกษาควรเข้าใจวัตถุประสงค์และความมุ่งหมาย ของการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรก่อน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตหลักสูตรภายนอก

ภาคที่ 3 ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน

ดังได้กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่าหมวดวิชาสามัญพื้นฐานนี้ในหลักสูตรของนักศึกษาภายนอก และ นักศึกษาภาคปรกติมีความแตกต่างกัน ในที่นี้จะวิเคราะห์เฉพาะหลักสูตรของนักศึกษาภายนอก ในตารางต่อไปนี้แสดงความคิดเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภายนอกเกี่ยวกับประโยชน์ของวิชาต่างๆในหมวดวิชาสามัญพื้นฐานที่มีต่อการสอนสังคมศึกษา

ตารางที่ 49 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวดวิชาสามัญพื้นฐานที่มีต่อการสอนสังคมศึกษา

วิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนเป็นวิชาเอก	3.47	ปานกลาง
ภาษาไทยสำหรับครู	3.80	มาก
สถิติศาสตร์สำหรับงานวิจัยและการศึกษา	3.42	ปานกลาง
ปรัชญาเบื้องต้น	2.58	ปานกลาง
ประวัติศาสตร์ไทย 1	4.54	มาก
ภูมิศาสตร์กายภาพ	4.54	มาก
การสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	4.58	มากที่สุด
หน้าที่พลเมือง	3.59	มาก
สังคมวิทยาเบื้องต้น	4.01	มาก

จากตารางที่ 49 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภายนอกมีความเห็นว่าวิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐานที่มีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษามากที่สุดซึ่งมีค่าเฉลี่ยเป็น 4.58 คือ การสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และที่มีประโยชน์อยู่ในระดับมากซึ่งอยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 4.54 ถึง 3.59 ได้แก่ ภาษาไทยสำหรับครู ประวัติศาสตร์ไทย 1 ภูมิศาสตร์

(ตารางที่ 49 ต่อ)

กายภาพ หน้าที่พลเมือง และ สังคมวิทยาเบื้องต้น วิชานอกเหนือจากนี้มีประโยชน์จัด อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 2.58 ถึง 3.47 ได้แก่ สถิติศาสตร์ สำหรับงานวิจัย และ การศึกษา ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ไม่ได้เรียนเป็นวิชาเอก และ ปรัชญาเบื้องต้น

บัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวน 108 คน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบเขต เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 50 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
มีเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมสำหรับครูสังคมศึกษา	98	90.74
มีเนื้อหาวิชาไม่เหมาะสมสำหรับครูสังคมศึกษา	10	9.25
มีขอบเขตเนื้อหาวิชาพอดีไม่กว้างจนเกินไป	96	88.88
มีขอบเขตเนื้อหาวิชาแคบเกินไป	12	11.11
มีรายวิชาพอดีแล้ว	18	16.66
มีรายวิชาน้อยเกินไป	90	83.33
มีส่วนทำให้เกิดความรู้กว้างขวางเกี่ยวกับสภาพของสังคม	100	92.59
ไม่มีส่วนทำให้เกิดความรู้กว้างขวางเกี่ยวกับสภาพสังคม	8	7.40
มีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา	90	83.33
ไม่มีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา	8	7.40

จากตารางที่ 50 จะเห็นว่า ในด้านความเหมาะสมในการสอนสำหรับครูสังคม บัณฑิตหลักสูตรภายนอก ร้อยละ 90.74 มีความเห็นว่า เนื้อหาวิชาในหมวดวิชานี้มีความ

(ตารางที่ 50 ต่อ)

เหมาะสมในการสอนและอีกร้อยละ 9.25 เห็นว่าเนื้อหาวิชาไม่เหมาะสมในการสอน
 ในคานขอมเขตเนื้อหาวิชา บัณฑิตร้อยละ 88.88 เห็นว่า มีขอบเขตเนื้อหา
 วิชาพอดีไม่กว้างเกินไป แต่มีบัณฑิตร้อยละ 11.11 เห็นว่าขอบเขตเนื้อหาวิชายังแคบ
 ในคานรายวิชานั้น บัณฑิตจำนวนร้อยละ 83.33 เห็นว่า มีรายวิชาน้อยเกินไป
 ไป แต่อีกร้อยละ 16.66 เห็นว่ามีรายวิชาพอดีแล้ว

เกี่ยวกับสภาพของสังคมบัณฑิตร้อยละ 92.59 เห็นว่าเนื้อหาวิชามีส่วนทำให้เกิด
 เกิดความรู้งานกว้างเกี่ยวกับสภาพของสังคม แต่อีกร้อยละ 7.40 คานว่าเนื้อหาวิชา
 ไม่มีส่วนทำให้เกิดความรู้งานกว้างเกี่ยวกับสภาพของสังคม

คานประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษามัธยมศึกษาบัณฑิตจำนวนร้อยละ 83.33 เห็นว่าเนื้อ
 หาวิชาในหมวดวิชานี้มีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา ส่วนบัณฑิตอีกจำนวนร้อยละ
 7.40 ไม่เห็นด้วย

บัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวน 108 คน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัด
 บางวิชาออกจากหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 51 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดบางวิชาออกจากหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดวิชา	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ควรตัดวิชาใดออก	90	83.33
ควรตัดบางวิชาออก	0	0.00
ไม่ออกความเห็น	18	16.67
รวม	108	

จากตารางที่ 51 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภายนอกส่วนใหญ่คือจำนวนร้อยละ
 83.33 เห็นว่าไม่ควรตัดวิชาใดออกจากหมวดวิชานี้ และอีกจำนวนร้อยละ 16.67
 ไม่ออกความเห็น ส่วนในเรื่องการตัดบางวิชาไม่มีผู้แสดงความเห็นเลย

สำหรับการเพิ่มบางวิชาในหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน มีบัณฑิตจำนวนหนึ่งเห็นว่าควรเพิ่มทั้งวิชาบางสองวิชาบางพร้อมทั้งแสดงเหตุผลในการเสนอเพิ่ม ดังแสดงในตารางที่ 52 และตารางที่ 53

ตารางที่ 52 วิชาที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกเห็นว่าควรเพิ่ม

วิชาที่ควรเพิ่ม	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
จิตวิทยาทั่วไป และ จิตวิทยาวัยรุ่น	10	9.25
บรรณารักษ	8	7.40
การเมืองชั้นพื้นฐาน	7	6.48
อารยธรรมของโลก	5	4.62
ปัญหาสังคมไทย	4	3.70
การแนะแนว	2	1.85
โบราณคดีและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	2	1.85
จริยธรรมศึกษา	2	1.85

จากตารางที่ 52 จะเห็นว่าบัณฑิตจำนวนร้อยละ 9.25 เสนอให้เพิ่มวิชาจิตวิทยาทั่วไป และ จิตวิทยาวัยรุ่น รองลงมาคือจำนวนร้อยละ 7.40 และ ร้อยละ 6.48 เสนอให้เพิ่มวิชา บรรณารักษ และ วิชาการเมืองชั้นพื้นฐาน วิชาอนจากนั้น มีผู้เสนอแนะไม่ถึงร้อยละ 5.00 ได้แก่ วิชาอารยธรรมของโลก ปัญหาสังคมไทย การแนะแนว โบราณคดีและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และ จริยธรรมศึกษา

ตารางที่ 53 เหตุผลในการเสนอเพิ่มบางวิชา

เหตุผลที่เพิ่ม	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
นำไปใช้ในการสอนและมีประโยชน์โดยตรงแก่ครู	19	17.59
เป็นวิชาที่น่าสนใจ	14	12.96
ทันสมัยในเหตุการณ์ปัจจุบัน	3	2.77
เป็นเรื่องที่นักศึกษา และ ครูต้องทราบ	2	1.85
สถาบันอื่นเปิดสอนเห็นว่าควรเปิดสอนด้วย	2	1.85

จากตารางที่ 53 จะเห็นว่าเหตุผลของบัณฑิตหลักสูตรภายนอก กลุ่มใหญ่ที่สุดคือจำนวนร้อยละ 17.59 ให้เหตุผลในการเพิ่มบางวิชาว่า นำไปใช้สอนได้และเป็นประโยชน์โดยตรงแก่ครู กลุ่มรองลงมาคือจำนวนร้อยละ 12.96 เห็นว่าเป็นวิชาที่น่าสนใจ เหตุผลที่นอกเหนือไปจากนี้มีผู้เสนอแนะเพียงเล็กน้อยไม่ถึงร้อยละ 3.00 ได้แก่ เพื่อทันสมัยในเหตุการณ์ปัจจุบัน เป็นเรื่องที่นักศึกษาและครูต้องทราบ และสถาบันอื่นเปิดสอนเห็นสมควรให้เปิดสอนด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวน 66 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะบางประการในการปรับปรุงหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้
 ตารางที่ 54 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหมวดวิชาสามัญพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เนื้อหาวิชายังไม่ได้สัดส่วนเท่าที่ควร บางวิชามีเนื้อหาวิชามาก บางวิชามีเนื้อหาน้อย ควรมีการปรับปรุง	15	13.80
2. ขอบข่ายของวิชากว้างขวางมากเรียนรู้อย่างไม่ลึกซึ้ง ควรมีการแก้ไขปรับปรุง	15	13.80
3. ควรเพิ่มเวลาเรียน เพราะเวลาเรียนมีน้อย	15	13.80
4. อาจารย์ผู้สอนควรเน้นที่ความสำคัญของวิชาที่เรียน อาจารย์บางท่านไม่ได้ให้ความรู้เต็มตามสติปัญญาความสามารถ	15	13.80
5. ควรพิจารณาเพิ่มบางวิชาที่มีประโยชน์ต่อการสอน	6	4.62

จากตารางที่ 54 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวนร้อยละ 13.80 4 กลุ่มที่เห็นว่า 1) ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้มีสัดส่วนพอที่ 2) ควรแก้ไขและปรับปรุงขอบข่ายของเนื้อหาวิชา 3) ควรเพิ่มเวลาเรียน และ 4) ในคณาจารย์ผู้สอนควรเน้นความสำคัญของวิชาที่เรียน และ สอนเต็มตามสติปัญญาและความสามารถ ส่วนบัณฑิตอีกร้อยละ 4.62 เห็นว่าควรพิจารณาเพิ่มบางวิชาที่มีประโยชน์ต่อการสอน

ภาคที่ 4 ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชาเอก-โท

ในหลักสูตรนักศึกษาภายนอกหมวดวิชาเอก-โทมีความแตกต่างกับหลักสูตรของนักศึกษาภาคปกติ ในด้านรายละเอียดรายวิชา ในที่นี้จะวิเคราะห์หมวดวิชาเอก-โท เฉพาะในหลักสูตรของนักศึกษาภายนอก และได้นำเสนอในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 55 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวดวิชาเอก-โทที่มีต่อการสอนสังคมศึกษา

วิชาในหมวดวิชาเอก-โท	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับของความเห็น
ประวัติศาสตร์ไทย	4.14	มาก
ประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์	4.22	มาก
ประวัติศาสตร์ยุโรป	3.84	มาก
ประวัติศาสตร์ออสเตรเลีย	3.56	มาก
ประวัติศาสตร์ตะวันออกไกล	3.55	มาก
ประวัติศาสตร์อเมริกา	3.53	ปานกลาง
บทบาทชาวยุโรปในตะวันออกไกล	3.58	ปานกลาง
ประวัติศาสตร์การเมืองตะวันตกและตะวันออก	3.51	ปานกลาง
อุทุนิยมวิทยา	3.46	ปานกลาง
แผนที่	4.82	มากที่สุด
ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ	3.07	ปานกลาง
ภูมิศาสตร์มรสุมเอเชีย	4.06	มาก
ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	3.97	มาก
ภูมิศาสตร์ซีกโลกใต้	3.61	มาก
ภูมิศาสตร์ยุโรป	3.79	มาก
ภูมิศาสตร์อเมริกาเหนือ	3.75	มาก

(ตารางที่ 55 ต่อ)

วิชาในหมวดวิชาเอก-โท	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ภูมิประวัติศาสตร์	3.43	ปานกลาง
ภูมิศาสตร์การเมือง	3.85	มาก
ภูมิศาสตร์วัฒนธรรม	3.00	ปานกลาง
มานุษยวิทยา	3.35	ปานกลาง
ธรณีวิทยา	3.53	ปานกลาง
สังคมวิทยา	3.75	มาก
การอ่านประวัติศาสตร์	3.44	ปานกลาง

จากตารางที่ 55 วิชาในหมวดวิชาเอก-โทที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอก มีความเห็นว่ามีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษาในอันดับมากที่สุด คือมีค่าเฉลี่ย 4.82 ได้แก่วิชาแผนที่ ในทางตรงกันข้าม มีบางวิชาที่บัณฑิตเห็นว่า มีประโยชน์อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คืออยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 3.58 ถึง 3.00 ได้แก่ ประวัติศาสตร์อเมริกา บทบาทของชาวยุโรปในตะวันออกไกล อุดมคติวิทยา ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ ภูมิประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์วัฒนธรรม มานุษยวิทยา ธรณีวิทยา และการอ่านประวัติศาสตร์ วิชาที่นอกเหนือไปจากนี้ จำนวน 12 รายวิชา บัณฑิตเห็นว่า มีประโยชน์อยู่ในอันดับมาก คือ อยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 4.22 ถึง 3.55

บัณฑิตหลักสูตรภายนอก จำนวน 108 คน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบเขต
เนื้อหาวิชา ในหมวดวิชาเอก-โท ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 56 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาเอก-โท(สังคมศึกษา)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
มีส่วนทำให้เกิดความรู้กว้างขวางเกี่ยวกับสภาพของสังคม	100	92.59
ไม่มีส่วนทำให้เกิดความรู้กว้างขวางเกี่ยวกับสภาพของสังคม	8	7.40
มีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา	108	100.00
ไม่มีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา	0	0.00
มีขอบเขตเนื้อหาไม่กว้างเกินไป	85	78.70
มีขอบเขตเนื้อหาที่กว้างเกินไป	17	15.74
มีขอบเขตเนื้อหาที่แคบเกินไป	6	5.55
จำนวนหน่วยกิตมีความพอดี	96	88.88
จำนวนหน่วยกิตมีน้อยเกินไป	6	5.55
มีรายวิชาพอดี	86	79.62
มีรายวิชามากเกินไป	5	4.62
มีรายวิชาน้อยเกินไป	17	15.74

จาก ตารางที่ 56 จะเห็นว่า บัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวนร้อยละ 92.59 ให้ความเห็นว่าวิชาในหมวดวิชานี้มีส่วนทำให้เกิดความรู้งานว่างเกี่ยวกับสภาพของสังคม และบัณฑิตทุกคนมีความเห็นตรงกันว่า เนื้อหาวิชามีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตอีกร้อยละ 78.70 เห็นว่ามีขอบเขตเนื้อหาวิชาพอดีไม่กว้างเกินไป แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามถึงร้อยละ 15.74 เห็นว่าขอบเขตเนื้อหาวิชากว้างเกินไป ในเรื่องเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิต บัณฑิตถึงร้อยละ 88.88 เห็นว่า จำนวนหน่วยกิตมีความพอดีกับเนื้อหาวิชา นอกจากนี้บัณฑิตร้อยละ 79.62 มีความเห็นว่า มีรายวิชาพอดีแล้ว แต่มีบัณฑิตร้อยละ 15.74 เห็นว่า มีรายวิชาน้อยเกินไป

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดบางวิชาออกจากหมวดวิชาเอก-โทนั้น บัณฑิตหลักสูตรภายนอก จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 85.18 มีความเห็นว่าไม่ควรตัดวิชาใดออกจากหมวดวิชานี้ แต่มีบัณฑิตบางส่วนมีความเห็นว่า ควรตัดบางวิชาออกจากหมวดวิชานี้ พร้อมทั้งให้เหตุผลในการตัดบางวิชา ดังแสดงในตารางที่ 57 และ 58

ตารางที่ 57 วิชาที่ผู้แสดงความคิดเห็นว่าการตัดบางวิชาออกจากหมวดวิชาเอก-โท

วิชาที่ควรตัด	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ภูมิศาสตร์วัฒนธรรม	7	6.48
2. ประวัติศาสตร์อเมริกา	6	5.55
3. ธรณีวิทยา	3	2.77
รวม	16	

จากตารางที่ 57 วิชาที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกเสนอให้ตัดออกมากที่สุดคือ จำนวนร้อยละ 6.48 ได้แก่วิชา ภูมิศาสตร์วัฒนธรรม รองลงมาบัณฑิตจำนวนร้อยละ 5.55 เห็นควรให้ตัด ประวัติศาสตร์อเมริกา ส่วนวิชาธรณีวิทยา มีผู้เสนอให้ตัดออกจำนวนเล็กน้อย คือเพียงร้อยละ 2.77

ตารางที่ 58 เหตุผลในการตัดบางวิชาออกจากหมวดวิชาเอก-โท

เหตุผล	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
1. มีประโยชน์น้อยในการสอน	3	2.77
2. เนื้อหาซ้ำซากน่าเบื่อหน่าย	3	2.77
3. เนื้อหาไม่น่าสนใจ	3	2.77
4. ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเรียน	3	2.77
5. ไม่มีการเน้นที่การค้นคว้าเลย	2	1.84
6. ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน	2	1.84
รวม	16	

จากตารางที่ 58 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวนร้อยละ 2.77 จำนวน 4 กลุ่ม ให้เหตุผลว่า ที่ให้ตัดออกเพราะ มีประโยชน์น้อยในการสอน เนื้อหาซ้ำซากน่าเบื่อหน่าย เนื้อหาไม่น่าสนใจ ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเรียน บัณฑิตจำนวนรองลงมาคือร้อยละ 1.84 จำนวน 2 กลุ่มให้เหตุผลว่า ไม่มีการเน้นที่การค้นคว้าและไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24.07 เสนอว่าควร
เพิ่มเติมบางวิชาไว้ในหลักสูตร และได้เสนอให้เพิ่มมากกว่า 1 วิชา ดังแสดงใน
ตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 59 วิชาที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกเสนอให้เพิ่มบางวิชาในหมวดวิชา
เอก-โท

วิชาที่ควรเพิ่ม	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
สังคมชนบท และ ภูมิศาสตร์ท้องถิ่น	15	13.88
ภูมิศาสตร์ทางทะเล	7	6.48
การราศาสตร์	3	2.77
การเมืองของไทย	3	2.77
นิเวศวิทยา	1	0.92

จากตารางที่ 59 จะเห็นว่า มีบัณฑิตหลักสูตรภายนอกจำนวนร้อยละ 13.88
เสนอให้เพิ่ม สังคมชนบท และ ภูมิศาสตร์ท้องถิ่น รองลงมาบัณฑิตจำนวนร้อยละ 6.48
เสนอให้เพิ่มวิชาภูมิศาสตร์ทางทะเล วิชาอื่นนอกเหนือจากนี้ มีผู้เสนอไม่ถึงร้อยละ 3.00
ได้แก่ การราศาสตร์ การเมืองของไทย และ นิเวศวิทยา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 60 เหตุผลที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอกเสนอในการเพิ่มบางวิชาในหมวด
วิชาการศึกษา

เหตุผลในการเพิ่ม	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นวิชาที่มีเนื้อหาวิชาที่น่าสนใจ	50	46.00
2. มีประโยชน์ต่อวิชาชีพ	40	36.80
3. สถาบันอื่นเปิดสอนและเห็นว่ามีความมีประโยชน์	25	23.00
4. เป็นการเพิ่มพื้นฐานทางวิชาการศึกษา	13	11.96
5. มีประโยชน์ต่อการศึกษาต่อ	10	9.20
6. ต้องการเรียน	5	4.50

จากตารางที่ 60 จะเห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรภายนอกกลุ่มใหญ่ที่สุดคือจำนวน ร้อยละ 46.00 ให้เหตุผลว่าเป็นวิชาที่น่าสนใจ กลุ่มรองลงมาคือจำนวนร้อยละ 36.80 เห็นว่ามีประโยชน์ต่อวิชาชีพ และจำนวนร้อยละ 23.00 เห็นว่า สถาบันอื่นเปิดสอนและ เห็นว่ามีประโยชน์ นอกจากนั้นเป็นเหตุผลที่มีผู้เสนอเพียงไม่ถึงร้อยละ 15.00 ได้แก่ เป็นการเพิ่มพื้นฐานทางวิชาการศึกษา มีประโยชน์ต่อการศึกษาต่อ และ ต้องการเรียน

ศูนย์วิจัยทั่วไป
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตหลักสูตรภายนอก ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบกพร่องของหมวด
วิชาเอก-โท พร้อมทั้งขอเสนอแนะในการปรับปรุง ดังแสดงในตารางที่ 61 และ 62
ตารางที่ 61 ขอบกพร่องและจุดอ่อนในหมวดวิชาเอก-โท

ขอบกพร่องและจุดอ่อน	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดหนังสือ วารสาร และอุปกรณ์การสอน	35	32.20
2. เนื้อหาวิชาบางวิชาในหมวดวิชาเอก-โท ล้าสมัย	25	23.00
3. เวลาเรียนน้อย	15	13.80
4. ควรเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศไทยให้มากกว่าเดิม	15	13.80
5. เนื้อหาวิชาบางวิชามีมากเกินไปจนสอนไม่ทัน	10	9.25
6. ขาดอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา	10	9.25

ตารางที่ 61 แสดงว่าบัณฑิตหลักสูตรภายนอกกลุ่มใหญ่ที่สุดคือจำนวนร้อยละ
32.20 เห็นว่าขอบกพร่องในหมวดวิชานี้ ได้แก่การขาดหนังสือ วารสาร และอุปกรณ์
การสอน บัณฑิตกลุ่มรองลงมาคือจำนวนร้อยละ 23.00 มีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาบาง
วิชายังล้าสมัย ส่วนบัณฑิตอีกจำนวนร้อยละ 13.80 จำนวน 2 กลุ่มเท่ากัน เห็นว่า
เวลาเรียนมีน้อย และ ควรเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศไทยให้มากขึ้น บัณฑิตอีกร้อยละ
9.25 จำนวน 2 กลุ่มเท่ากัน เห็นว่าเนื้อหาวิชาบางวิชามีมากเกินไปจนสอนไม่ทัน
และ ขาดอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา

ตารางที่ 62 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหมวดวิชาเอก-โท

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาควิชาสังคมศาสตร์ควรเพิ่มเติมหนังสือ เอกสาร เพื่อการค้นคว้า	35	32.20
2. ปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย	20	18.40
3. เพิ่มอัตราเวลาเรียน	20	18.40
4. เปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม	20	18.40
5. นำเทคนิคการสอนแบบใหม่มาใช้	15	13.80

ตารางที่ 62 จะเห็นว่า บัณฑิตหลักสูตรภายนอกกลุ่มใหญ่ที่สุดคือจำนวนร้อยละ 32.20 เห็นว่า ภาควิชาสังคมศาสตร์ควรเพิ่มเติมหนังสือและเอกสารเพื่อการค้นคว้า กลุ่มรองลงมาคือร้อยละ 18.40 เท่ากัน 3 กลุ่ม เสนอให้มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย เพิ่มอัตราเวลาเรียน และ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ส่วนอีกร้อยละ 13.80 เสนอให้นำเทคนิคการสอนแบบใหม่มาใช้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคที่ 5 ภาคความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดวิชาการศึกษา

ในหมวดวิชาศึกษานี้ในหลักสูตรของนักศึกษาภายนอก และ นักศึกษาภาค
ปรกติ มีความแตกต่างกันมากในเรื่อง รายวิชา จำนวนหน่วยกิต เนื่องจากนักศึกษา
ภายนอกเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนมาแล้ว จึงกำหนดรายวิชาไว้ในหลักสูตรน้อย
ในตารางต่อไปนี้แสดงความคิดเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภายนอกเกี่ยวกับประโยชน์ของ
วิชาต่างๆที่มีต่อการสอนสังคมศึกษา

ตารางที่ 63 ความคิดเห็นของบัณฑิตหลักสูตรภายนอกเกี่ยวกับประโยชน์ของ
หมวดวิชาการศึกษาที่มีต่อการสอนสังคมศึกษา

วิชาในหมวดวิชาการศึกษา	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับความเห็น
การให้ห้องสมุด	3.58	มาก
โปรแกรมสุขภาพของโรงเรียน	3.06	ปานกลาง
พระราชบัญญัติการศึกษา	4.07	มาก
โสตทัศนศึกษา	4.31	มาก
วิธีการสอนทั่วไป	4.53	มาก
การวัดและประเมินผลการศึกษา	3.56	มาก
การสอนสังคมศึกษา	4.53	มาก

จากตารางที่ 63 จะเห็นว่าในหมวดวิชาการศึกษา บัณฑิตหลักสูตรภายนอก
แสดงความคิดเห็นว่า วิชาที่มีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษาอยู่ในระดับปานกลางมี
เพียง 1 วิชา คือมีค่าเฉลี่ย 3.06 ได้แก่ วิชาโปรแกรมสุขภาพของโรงเรียน วิชา
นอกนั้นจัดอยู่ในเกณฑ์มาก คือ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.53 ถึง 3.56

ตารางที่ 64 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาการศึกษา	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาการศึกษาที่มีมากเกินไป	2	1.84
เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาการศึกษาที่มีน้อยเกินไป	98	73.60
เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาการศึกษาที่มีขนาดพอดี	8	7.36
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาการศึกษาที่มีน้อยเกินไป	8	7.36
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาการศึกษาที่มีจำนวนพอดี	100	92.00
เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาการศึกษาที่มีประโยชน์ต่อการสอน	108	100.00

จากตารางที่ 64 จะเห็นว่า บัณฑิตหลักสูตรภายนอกคือจำนวนร้อยละ 73.60 เห็นว่า เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาการศึกษาที่มีน้อยเกินไป แต่อีกร้อยละ 7.36 เห็นว่า เนื้อหาในหมวดวิชานี้มีขนาดพอดี

ในเรื่องจำนวนหน่วยกิต บัณฑิตจำนวนร้อยละ 92.00 เห็นว่า หน่วยกิตในหมวดวิชาการศึกษาที่มีจำนวนพอดี และอีกร้อยละ 7.36 เห็นว่าจำนวนหน่วยกิตมีน้อยเกินไป

อนึ่งบัณฑิตหลักสูตรภายนอกทุกคนคือทั้ง 108 คน ที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เนื้อหาวิชาที่มีประโยชน์ต่อการสอนสังคมศึกษา

ขอแบบสอบถามความคิดเห็นว่า ควรเพิ่มวิชาใดเข้าไปในหมวดวิชานี้ ซึ่งบัณฑิตหลักสูตรภายนอก เสนอให้เพิ่มบางวิชาในหมวดวิชานี้ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 65 วิชาที่บัณฑิตหลักสูตรภายนอก เสนอว่า ควรเพิ่มในหมวดวิชาการศึกษา

วิชาที่ควรเพิ่มในหมวดวิชาการศึกษา	บัณฑิตหลักสูตรภาคปรกติ	
	จำนวน	ร้อยละ
หลักการบริหารการศึกษา	28	23.96
หลักการแนะแนว	26	23.92
เทคนิคในการสอนสังคมศึกษา	26	23.92
จิตวิทยาวัยรุ่น	25	23.00
จิตวิทยาพัฒนาการ	25	23.00
การวิเคราะห์หลักสูตร	13	11.96
รวม	143	

จากตารางที่ 65 บัณฑิตหลักสูตรภายนอก เสนอให้เพิ่มบางวิชาในหมวดวิชาการศึกษา วิชาที่มีบัณฑิตจำนวนร้อยละ 23.96 เสนอให้เพิ่ม คือ หลักการบริหารการศึกษา รองลงมาจำนวนร้อยละ 23.92 จำนวน 2 กลุ่ม เสนอให้เพิ่มหลักการแนะแนว และ เทคนิคในการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตจำนวนร้อยละ 23.00 จำนวน 2 กลุ่ม เสนอให้เพิ่ม จิตวิทยาวัยรุ่นและ จิตวิทยาพัฒนาการ และอีก ร้อยละ 11.96 เสนอให้มีวิชาการวิเคราะห์หลักสูตร

นอกจากนี้บัณฑิตยังแสดงเหตุผลในการเพิ่ม ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 66 เหตุผลที่มีบัณฑิตหลักสูตรภายนอก เสนอในการเพิ่มบางวิชา
ในหมวดวิชาการศึกษา

เหตุผลในการเพิ่ม	บัณฑิตหลักสูตรภายนอก	
	จำนวน	ร้อยละ
1. มีประโยชน์ต่องานสอน	42	38.89
2. เป็นวิชาที่น่าสนใจ	30	27.78
3. เป็นการเพิ่มความรู้ในแง่การศึกษา	23	21.30
4. เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ	20	18.52
5. ต้องการเรียน	3	2.78
6. ไม่ออกความเห็น	25	23.15
รวม	143	

จากตารางที่ 66 จะเห็นว่า บัณฑิตกลุ่มใหญ่ที่สุด คือร้อยละ 38.89 ให้เหตุผลว่า มีประโยชน์ต่องานสอน รองลงมาคือร้อยละ 27.78 เห็นว่าเป็นวิชาที่น่าสนใจ จำนวนรองลงมาคือ ร้อยละ 21.30 เห็นว่า เป็นการเพิ่มพูนความรู้ในแง่การศึกษา นอกนั้น มีผู้เสนอไม่ถึง ร้อยละ 20.00 คือ เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ และ ต้องการเรียน แต่มีบัณฑิตจำนวนถึง ร้อยละ 23.15 ไม่ให้เหตุผลในการเสนอเพิ่มบางวิชา

ขอแบบสอบถามความคิดเห็นว่า ควรตัดวิชาใดออกจากหมวดวิชาการศึกษา บัณฑิตศึกษาหลักสูตรหลักสูตรภายนอกทั้ง 108 คน มีความเห็นพ้องว่า ไม่ควรตัดวิชาใดออกเลย

แบบสอบถามชุดที่ 3

แบบสอบถามชุดนี้ผู้วิจัยส่งไปยังอาจารย์ใหญ่ ในจังหวัดต่างๆ ที่มีบัณฑิตศึกษา-
ศาสตรมหาวิทาลัยสงขลานครินทร์ทำงานอยู่ มีอาจารย์ใหญ่ที่ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม
ไปจำนวน 28 คน ดังต่อไปนี้

จังหวัดปัตตานี	จำนวน	8 คน
จังหวัดสงขลา	"	7 คน
จังหวัดนราธิวาส	"	5 คน
จังหวัดยะลา	"	4 คน
กรุงเทพ	"	3 คน
จังหวัดภูเก็ต	"	1 คน

แบบสอบถามที่ส่งให้อาจารย์ใหญ่นั้น เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า ทั้งหมด แบบ
สอบถามเหล่านี้แบ่งออกเป็น 4 ภาค คือ

ภาคที่ 1 ความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาการ
ตารางที่ 67 ความรู้ความสามารถทางวิชาการของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ ในทัศนะ
ของอาจารย์ใหญ่

ความรู้ความสามารถในทางวิชาการ	ทัศนะของอาจารย์ใหญ่	
	ค่าเฉลี่ย	ความคิดเห็น
ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.57	ดี
ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	4.18	ดี
ความสามารถในการปรับปรุงเนื้อหา วิชาให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน	3.93	ดี
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และประมวลการสอน	3.50	ปานกลาง

(ตารางที่ 67 ต่อ)

ความรู้ความสามารถในทางวิชาการ	ทัศนะของอาจารย์ใหญ่	
	ค่าเฉลี่ย	ความคิดเห็น
ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	3.39	ปานกลาง
ความสามารถในการออกข้อทดสอบแบบปรนัย	3.11	ปานกลาง
ความสามารถในการออกข้อทดสอบแบบอัตนัย	4.00	ดี
ความสามารถในการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง	3.96	ดี
ความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด และศูนย์วัสดุต่างๆ	3.57	ดี
ความสามารถในการนำเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการสอนในห้องเรียน	4.00	ดี
ความสามารถในการประดิษฐ์อุปกรณ์เพื่อประกอบกรเรียนการสอน	4.00	ดี
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.89	ปานกลาง
ความรู้รอบตัว	3.63	ดี
การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในห้องเรียน	4.46	ดี

จากตารางที่ 67 อาจารย์ใหญ่มีความเห็นว่า ความรู้ความสามารถทางวิชาการของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีอยู่ 4 รายการ และอยู่ในเกณฑ์ดีมีอยู่ 10 รายการ ความรู้ความสามารถที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ อยู่ระหว่างค่าเฉลี่ย 2.89 ถึง 3.50 ได้แก่ (1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและประมวลการสอน (2) ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล (3) ความสามารถในการออกข้อทดสอบแบบปรนัย และ (4) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นอกนั้น อยู่ในเกณฑ์ดี คืออยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 3.57 ถึง 4.46

ภาคที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่เกี่ยวกับกระบวนการสอน

ตารางที่ 68 กระบวนการสอนของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ในทัศนะของอาจารย์ใหญ่

วิธีสอน	ทัศนะของอาจารย์ใหญ่	
	ค่าเฉลี่ย	ความคิดเห็น
การกำหนดแผนการสอนระยะสั้นระยะยาว	3.68	ดี
การทำบันทึกการสอนประจำวัน	2.21	พอใช้
การจัดระเบียบและลำดับเนื้อหาวิชาที่สอน	2.96	ปานกลาง
การกระตือรือร้นในการสอน	3.93	ดี
วิธีการดำเนินการสอน	3.68	ดี
การสร้างบรรยากาศและสถานการณ์ในชั้นเรียน	3.54	ปานกลาง
การใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.14	ปานกลาง
การใช้แหล่งชุมชนให้เกิดประโยชน์	3.00	ปานกลาง
การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมในชั้นเรียน	3.57	ดี
การฝึกให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหา	4.14	ดี
ความละเอียดรอบคอบในการตรวจงาน	4.00	ดี
พัฒนาการในการสอน	4.00	ดี
ความสามารถในการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร	3.93	ดี

จากตารางที่ 68 อาจารย์ใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า ในด้านกระบวนการสอนของ บัณฑิตศึกษาศาสตรมีทั้งที่อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง และพอใช้ มีที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้เพียง รายการเดียวคือมีค่าเฉลี่ย 2.21 ได้แก่ การทำบันทึกการสอนประจำวัน ส่วนที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คืออยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 2.96 ถึง 2.54 ได้แก่ (1) การจัดระเบียบและลำดับเนื้อหาวิชาที่สอน (2) การสร้างบรรยากาศ และสถานะการณ์ในชั้นเรียน (3) การใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมในการเรียนการสอน (4) การใช้แหล่งชุมชนให้เกิดประโยชน์ นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ คือ อยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 3.68 ถึง 4.14 ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 10 รายการ

ภาคที่ 3 ความคิดเห็นทัศนคติต่อการเป็นครู

ตารางที่ 69 ทัศนคติที่บัณฑิตศึกษาศาสตรมีต่อการเป็นครู ในทัศนะของอาจารย์ใหญ่

ทัศนคติต่อการเป็นครู	ทัศนะของอาจารย์ใหญ่	
	ค่าเฉลี่ย	ความคิดเห็น
ความรักในอาชีพ	3.43	ปานกลาง
การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	4.29	ดี
การส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถ	3.79	ดี
ความเอาใจใส่ต่อการสอน	3.29	ปานกลาง
ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	3.93	ดี
การปฏิบัติหน้าที่ในงานธุรการ	3.71	ดี
ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.71	ดี

จากตารางที่ 69 จะเห็นว่า อาจารย์ใหญ่เห็นว่า ทัศนคติต่อการเป็นครู ของ บัณฑิตศึกษาศาสตร ส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ดี คืออยู่ระหว่างค่าเฉลี่ย 3.71 ถึง 4.29 และมีที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อยู่เพียง 2 รายการ คืออยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 3.29 และ 3.43 ได้แก่ ความรักในอาชีพ และ ความเอาใจใส่ต่อการสอน นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ดี

ภาคที่ 4 มนุษย์สัมพันธ์

ตารางที่ 70 มนุษย์สัมพันธ์ของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ในทัศนะของอาจารย์

มนุษย์สัมพันธ์	ทัศนะของอาจารย์ใหญ่	
	ค่าเฉลี่ย	ความคิดเห็น
ความสัมพันธ์กับอาจารย์ใหญ่	4.25	ค
ความสัมพันธ์กับนักเรียน	4.61	ดีมาก
ความสัมพันธ์กับครูอื่นๆ	4.46	ค
ความสัมพันธ์กับบุคลากร	3.32	ปานกลาง
ความสัมพันธ์กับชุมชน	4.50	ค
ความร่วมมือกับทางโรงเรียน	3.68	ค
ความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ต่างๆ	4.29	ค
การเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนกำหนด	3.39	ปานกลาง
การยอมรับฟังความคิดเห็นในที่ประชุม	3.50	ปานกลาง
การวางตัวในหมู่คณะ	4.43	ค
ความสามารถในการเป็นผู้นำ	3.75	ค
ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.25	ค
ความเข้าใจเด็ก	4.25	ค
ความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่เด็ก	4.57	ดีมาก

จากตารางที่ 70 แสดงว่า อาจารย์จำนวน 28 คน มีความเห็นว่า มนุษย์สัมพันธ์ของบัณฑิตศึกษาศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่ดีมากถึงปานกลาง ที่อยู่ในเกณฑ์ดีมากคือ อยู่ระหว่างค่าเฉลี่ย 4.57 - 4.61 ได้แก่ ความสัมพันธ์กับนักเรียน และ ความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่เด็ก ที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลางอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ย 3.32 - 3.50 ได้แก่ ความสัมพันธ์กับบุคลากร การเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนกำหนด และ การยอมรับฟังความคิดเห็นในที่ประชุม

จากตารางที่ 70 อาจารย์ใหญ่จำนวน 28 คน มีความเห็นตรงกันว่า มนุษย์สัมพันธ์ของบัณฑิตศึกษาศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่ ดีมาก ถึง ปานกลาง ที่อยู่ในเกณฑ์ ดีมาก คือ อยู่ระหว่างค่าเฉลี่ย 4.57 - 4.61 ได้แก่ ความสัมพันธ์กับนักเรียน และ ความสามารถในการให้คำปรึกษากับเด็ก ส่วนที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลางคืออยู่ระหว่างค่า เฉลี่ย 3.32 ถึง 3.50 ได้แก่ ความสัมพันธ์กับบุคลากร การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนกำหนด และ การยอมรับฟังความคิดเห็นในที่ประชุม นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ดี คืออยู่ในระหว่างค่าเฉลี่ย 3.75 ถึง 4.50 ซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น 9 รายการ

คุรุวิทยาลัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย